

Integration Programmes for TCNs Προγράμματα Ένταξης ΥΤΧ
from Local Authorities από Τοπικές Αρχές

ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ: ΚΥΠΡΟΣ

ΤΑΜΕΙΟ: ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΝΤΑΞΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: 2010

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: 2007-2013

Έκθεση Αναγκών Υπηκόων Τρίτων Χωρών (ΥΤΧ) και Αξιολόγηση Κοινωνικών Δομών

ΔΡΑΣΗ «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΥΤΧ ΑΠΟ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ»

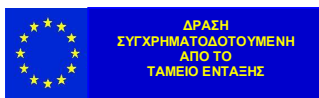
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 2012

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΤΑΜΕΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ

ΑΛΛΗΛΕΓΥΗ, ΠΡΟΟΔΟΣ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ

Το Πρόγραμμα υλοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών, 2010, και συγχρηματοδοτείται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους.

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΜΕΡΟΣ Α – Έρευνα Αναγκών Υπηκόων Τρίτων Χωρών (ΥΤΧ).....	5
A.1 Έκθεση συζητήσεων.....	6
A.1.1. Γλώσσα	6
A.1.2. Τοπικές αρχές και άλλοι φορείς παροχής υπηρεσιών	10
A.1.3. Κύπρος και Ευρωπαϊκή Ένωση	18
A.1.4. Εμπειρίες συνοχής και αποκλεισμού	19
A. 1.5. Συμμετοχή σε οργανώσεις/συνδέσμους/δίκτυα της κοινότητας τους, ΜΚΟ και άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών	20
A.1.6 Άλλα θέματα /ανάγκες	21
A.2 Συμπεράσματα.....	22
ΜΕΡΟΣ Β – Καταγραφή ετοιμότητας κοινωνικών δομών και φορέων που συμβάλουν στην ένταξη των μεταναστών στην κυπριακή κοινωνία	24
B.1 ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	24
B.2. ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.....	25
B.2.1 Διαθέσιμες εγκαταστάσεις	25
B.2.2 Μέγεθος διαθέσιμων εγκαταστάσεων:.....	26
B.3 ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	28
B.4 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	30
B.5 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	30
B.6.ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	32
B.6.1 Προσφορά υπηρεσιών προς μετανάστες	32
B.6.2 Υφιστάμενες υπηρεσίες που απευθύνονται προς μετανάστες.....	33
B.6.3 Χρηματοδότηση υπηρεσιών προς μετανάστες.....	34
B.7. ΑΝΑΓΚΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	36
B.8. ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΦΟΡΕΩΝ ΓΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	38
B.9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	42
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	45

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ανά χείρας Παραδοτέο πραγματεύεται τις ανάγκες Υπηκόων Τρίτων Χωρών (ΥΤΧ) για την ένταξη τους στη Κυπριακή κοινωνία μέσα από ένα πλαίσιο προγραμμάτων και υπηρεσιών που ήδη προσφέρονται ή θα πρέπει να σχεδιαστούν σε τοπικό επίπεδο, με την συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Παράλληλα, εξετάζει τις δυνατότητες και την ετοιμότητα των τοπικών φορέων και των κοινωνικών δομών τους να ανταποκριθούν με επάρκεια και συνέχεια στην υλοποίηση μέτρων πολιτικής που ενισχύουν την κοινωνική ένταξη των μεταναστών. Η διερεύνηση των συγκεκριμένων αναγκών και αξιολόγηση της ετοιμότητας των τοπικών δομών για παροχή στοχευμένων υπηρεσιών σε μετανάστες αποτελεί μέρος της Δράσης 4 «**Προγράμματα Ένταξης ΥΤΧ από Τοπικές Αρχές**» που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ένταξης ΥΤΧ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Δράση υλοποιείται από το Δήμο Λευκωσίας (επικεφαλής εταίρος) και τους εταίρους: Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο Λευκωσίας, Δήμος Αγίου Δομετίου, Δήμος Λεμεσού και εταιρεία συμβούλων G&D Social Lab Ltd.

Στόχοι και περιεχόμενο της Δράσης

Οι κύριοι στόχοι της Δράσης αυτής είναι η ενεργός συμμετοχή και δραστηριοποίηση των τοπικών αρχών και άλλων τοπικών δομών κοινωνικής προστασίας στη διαδικασία ένταξης των ΥΤΧ στην κυπριακή κοινωνία, προσφέροντας ευκαιρίες κοινωνικοποίησης και αλληλεπίδρασης με τις τοπικές κοινότητες.

Για την υλοποίηση των στόχων αυτών, ως προκαταρκτικό στάδιο, διερευνώνται οι ανάγκες των ίδιων των ΥΤΧ που αποτελούν τους χρήστες των υπηρεσιών, όσο και οι φορείς που παράσχουν τα προγράμματα, προκειμένου αφενός, να διαρθρωθεί ένα πλαίσιο προτεινόμενων υπηρεσιών και να εξειδικευθεί η στόχευση των προγραμμάτων, και αφετέρου να εξεταστεί η φέρουσα ικανότητα των τοπικών δομών για να ανταποκριθούν με επάρκεια στις σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις. Η διερεύνηση αναγκών της ομάδας στόχου πραγματοποιήθηκε με συνεντεύξεις ομάδων ΥΤΧ (focus group discussions), για το είδος και το εύρος των υπηρεσιών που επιθυμούν για τους ίδιους και τα μέλη των οικογενειών τους. Επιπλέον εξετάζονται προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΥΤΧ στην καθημερινότητα, που εστιάζουν στην επάρκεια δεξιοτήτων για επικοινωνία με εργοδότες και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, την αποδοχή τους από την τοπική

κοινωνία, την ανταπόκριση της δημόσιας υπηρεσίας στη διεκπεραίωση υποθέσεων τους, τη συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην εξυπηρέτηση της διαδικασίας ένταξης κλπ.

Το δεύτερο σκέλος της διερεύνησης αφορά στην καταγραφή των κοινωνικών δομών / φορέων και της δυνατότητας / ετοιμότητας τους στην εφαρμογή ενταξιακών πολιτικών για τους ΥΤΧ. Πραγματοποιήθηκε έρευνα πεδίου σε 20 φορείς με προσωπικές συνεντεύξεις στη βάση ημιδομημένου ερωτηματολογίου.

Το παραδοτέο αποτελείται από δύο μέρη:

Μέρος Α – Έρευνα αναγκών ΥΤΧ στην οποία περιγράφονται τα αποτελέσματα της έρευνας και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση των στοιχείων.

Μέρος Β – Καταγραφή ετοιμότητας κοινωνικών δομών και φορέων που συμβάλουν στην ένταξη των μεταναστών στην κυπριακή κοινωνία.

ΜΕΡΟΣ Α – Έρευνα Αναγκών Υπηκόων Τρίτων Χωρών (ΥΤΧ)

Τον μήνα Μάρτιο 2012, οργανώθηκαν έξι (6) ομάδες ποιοτικής έρευνας (focus group discussions) με τη συμμετοχή ΥΤΧ για την καταγραφή αναγκών ένταξης τους στην κυπριακή κοινωνία. Τη διοργάνωση της έρευνας ανέλαβε η G&D Social Lab Ltd, Εταίρος της Δράσης, συνεπικουρούμενη από την ΜΚΟ «Κίνηση για την Ισότητα, Στήριξη και Αντιρατσισμό» (ΚΙΣΑ). Η έρευνα οργανώθηκε στη βάση ενός ερωτηματολογίου ανοιχτών ερωτήσεων με πέντε διακριτούς θεματικούς άξονες συζήτησης:

1. Τη γλωσσική επάρκεια σε ελληνικά και αγγλικά και την στάση των μεταναστών για την εκμάθηση της ως στοιχείου ένταξης στην τοπική κοινωνία
2. Τη διερεύνηση της αντίληψης των ΥΤΧ για τον ρόλο των Τοπικών Αρχών και άλλων τοπικών φορέων στην παροχή υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης προς τους μετανάστες
3. Τη διερεύνηση της γνώσης των μεταναστών για την ιστορία της Κύπρου και την κατανόηση των θεσμών της Κυπριακής Δημοκρατίας, της ΕΕ και άλλων τοπικών θεσμών της δημοκρατίας όπως, οι κοινωνικοί εταίροι, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, το Γραφείου Επιτρόπου Διοίκησης της Δημοκρατίας.
4. Τις εμπειρίες των μεταναστών σχετικά με την κοινωνική ένταξη και τους παράγοντες που οδηγούν σε ξενοφοβία και κοινωνικό αποκλεισμό
5. Τη διερεύνηση της συμμετοχής των ΥΤΧ σε οργανώσεις/συνδέσμους/δίκτυα της κοινότητας τους, ΜΚΟ και άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Το άνοιγμα της συζήτησης σε κάθε μια από τις ομάδες έγινε από εκπρόσωπο της Social Lab ή της ΚΙΣΑ, με σύντομη παρουσίαση του έργου και της έρευνας, η οποία σκοπό έχει τη διερεύνηση των αναγκών ένταξης μεταναστών υπηκόων τρίτων χωρών (ΥΤΧ) στην κυπριακή κοινωνία, από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλες δομές κοινωνικής προστασίας.

Για τη συζήτηση, η οποία ήταν διάρκειας πέραν των 2 ωρών, δημιουργήθηκαν ομάδες 8-12 ατόμων με ευρεία αντιπροσώπευση των μεταναστευτικών κοινοτήτων που βρίσκονται στην Κύπρο. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με βάση τους θεματικούς άξονες που αναφέρονται παραπάνω. Κατά συνέπεια, η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της συζήτησης ακολουθεί την θεματολογία του ερωτηματολογίου.

A.1 Έκθεση συζητήσεων

A.1.1. Γλώσσα

1^η ομάδα

Όλοι οι μετέχοντες στη συζήτηση γνωρίζουν, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, την ελληνική γλώσσα, ενώ όλοι μιλούν σε ικανοποιητικό βαθμό την αγγλική γλώσσα που, για την πλειοψηφία, είναι και η κυριότερη γλώσσα επικοινωνίας τόσο στο εργασιακό τους περιβάλλον όσο και γενικότερα. Όλοι γνώριζαν αγγλικά πριν έρθουν στην Κύπρο, ενώ οι περισσότεροι απέκτησαν γνώση της ελληνικής γλώσσας μέσω της συμμετοχής τους σε Επιμορφωτικά Προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, προγράμματα ΜΚΟ (π.χ. ΙΝΕΚ-ΠΕΟ) αλλά κυρίως στο εργασιακό τους περιβάλλον.

Όσοι συμμετείχαν στα προγράμματα του ΥΠΠ για την εκμάθηση των ελληνικών επεσήμαναν τη χρησιμότητά τους αλλά και τη θετική στάση των καθηγητών που διδάσκουν σ' αυτά. Ταυτόχρονα, υποδείχτηκε η ανάγκη να αναθεωρηθούν οι μέθοδοι διδασκαλίας και να προσαρμοστούν στη λογική της εκπαίδευσης ενηλίκων που θέλουν να μαθαίνουν ότι τους ενδιαφέρει και ότι τους είναι χρήσιμο.

Ενώ αναγνωρίζεται από τους συμμετέχοντες η αναγκαιότητα γνώσης των ελληνικών τόσο για σκοπούς της εργασίας τους, ιδιαίτερα στην περίπτωση των οικιακών εργαζόμενων που φροντίζουν ηλικιωμένα άτομα, όσο και γενικότερα, ορισμένοι υπόδειξαν ότι, λόγω των εμπειριών τους, της απαξίωσης και υποτίμησής τους από την κυπριακή κοινωνία, περιλαμβανόμενων των ΜΜΕ, την απομόνωση και τον αποκλεισμό τους από το κοινωνικό γίγνεσθαι, δεν έχουν οποιοδήποτε κίνητρο για να μάθουν τη γλώσσα και ότι οι όποιες τους προσπάθειες στο θέμα αυτό είναι μάταιες. Παρενθετικά σημειώνεται ότι οι συμμετέχοντες ενημέρωσαν ότι πολλοί μετανάστες στέλλουν τα παιδιά τους σε ιδιωτικά σχολεία για να μη βιώσουν και αυτά τις διακρίσεις, το ρατσισμό και τον αποκλεισμό από τόσο μικρή ηλικία, όπως επίσης και λόγω της ανασφάλειας και αβεβαιότητας για τη χρονική περίοδο παραμονής τους στην Κύπρο. Σοβαρό εμπόδιο επίσης στην εκμάθηση της γλώσσας αποτελεί και η απριόρι χρήση της αγγλικής από πολλούς Κύπριους ως της κύριας γλώσσας επικοινωνίας με τους μετανάστες.

2^η ομάδα

Οι συμμετέχοντες στη συζήτηση γνωρίζουν, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, την ελληνική γλώσσα, ενώ ορισμένοι από αυτούς τη μιλούν σχεδόν άπταιστα. Ένα άτομο έμαθε τα ελληνικά στην Ελλάδα. Μια μετανάστρια οικιακή εργαζόμενη ανέφερε πως ο πρώτος εργοδότης της δεν της επέτρεπε να μάθει ελληνικά γιατί αναμενόταν να βοηθήσει το παιδί της οικογένειας στη βελτίωση των αγγλικών του. Οι περισσότεροι απέκτησαν γνώση της ελληνικής γλώσσας κυρίως από την εργασία τους αλλά και παρακολουθώντας τηλεόραση, ενώ λίγοι συμμετείχαν σε προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ΜΚΟ (πχ ΙΝΕΚ-ΠΕΟ και ΚΙΣΑ) και εκπαιδευτικά ιδρύματα στον ιδιωτικό τομέα. Οι περισσότεροι μιλούν αρκετά καλά την αγγλική γλώσσα, την οποία έμαθαν στη χώρα τους, ενώ λίγα άτομα έχουν βασική γνώση της αγγλικής που αποτελεί πλέον βασική προϋπόθεση για παραχώρηση άδειας απασχόλησης σε μετανάστες από τρίτες χώρες. Υποδείχθηκε από τους συμμετέχοντες ότι η αγγλική είναι καθόλα αποδεκτή στην πλειοψηφία των εργοδοτών.

Κατά τη συζήτηση, επισημάνθηκαν αρκετά προβλήματα και εμπόδια αναφορικά με την εκμάθηση της γλώσσας που, σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, μπορούν να επιλυθούν με τις εισηγήσεις που υποβλήθηκαν και συστηματοποιούνται στον πίνακα παρακάτω, φτάνει να «υπάρχει η αναγκαία βούληση».

3^η ομάδα

Οι συμμετέχοντες στη συζήτηση δεν γνωρίζουν καλά την ελληνική γλώσσα. Μόνο δύο άτομα γνωρίζουν λίγο την ελληνική και επικοινωνούν με τους εργοδότες τους ενώ δεν γνωρίζουν καθόλου την αγγλική. Οι υπόλοιποι γνωρίζουν, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, την αγγλική γλώσσα, ενώ ορισμένοι από αυτούς τη μιλούν σχεδόν άπταιστα. Κανένας εκ των συμμετεχόντων δεν έχει παρακολουθήσει μαθήματα ελληνικής γλώσσας. Όταν ρωτήθηκαν σχετικά με την ανάγκη εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας ανέφεραν ότι θα ήθελαν να την μάθουν προκειμένου: α) να επικοινωνούν με τους εργοδότες, και με τους εξυπηρετούμενους που έχουν υπό την φροντίδα τους, β) να μπορούν να επικοινωνούν με τον περίγυρο τους, και γ) να τους βοηθήσει να έρθουν πιο κοντά στην τοπική κοινωνία.

4^η ομάδα

Οι συμμετέχοντες στη συζήτηση γνωρίζουν λίγο ή πολύ την αγγλική γλώσσα, ενώ μόνο τρεις γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα. Όλοι θα ήθελαν να βελτιώσουν την επάρκεια στα

ελληνικά για να επικοινωνούν με τους εργοδότες και τον κοινωνικό περίγυρο. Τρεις εκ των συμμετεχόντων έχουν παρακολουθήσει μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε απογευματινά προγράμματα που προσφέρει ο Δήμος. Όταν ρωτήθηκαν σχετικά με την ανάγκη εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας ανέφεραν ότι θα ήθελαν να την μάθουν προκειμένου: α) να επικοινωνούν με τους εργοδότες, και με τους εξυπηρετούμενους που έχουν υπό την φροντίδα τους, β) να μπορούν να επικοινωνούν με τον περίγυρο τους, και γ) να τους βοηθήσει να έρθουν πιο κοντά στην τοπική κοινωνία.

Τα σημαντικότερα εμπόδια αναφορικά με τον προγραμματισμό των μαθημάτων για την εκμάθηση της γλώσσας, αφορούν στην έλλειψη χρόνου των γονέων και στο γεγονός ότι δεν έχουν που να αναθέσουν την επιμέλεια των παιδιών τους κατά την ώρα της απουσίας τους.

5^η ομάδα

Οι συμμετέχοντες στη συζήτηση γνωρίζουν λίγο ή πολύ την αγγλική γλώσσα, ενώ κανένας δε μιλά / γράφει / διαβάζει με επάρκεια την ελληνική γλώσσα. Όλοι θα ήθελαν να βελτιώσουν την επάρκεια στα ελληνικά για πρακτικούς λόγους (να επικοινωνούν με τους εργοδότες και τα παιδιά τους), και για κοινωνικούς λόγους δηλαδή να μπορέσουν να ενταχθούν ευκολότερα στον κοινωνικό περίγυρο. Τέσσερις εκ των συμμετεχόντων έχουν παρακολουθήσει μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε απογευματινά προγράμματα που προσέφερε η ΠΕΟ, ενώ ένα άτομο παρακολούθησε μαθήματα ελληνικής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ωστόσο, θα χρειαστούν περισσότερα μαθήματα και βιωματικές εμπειρίες για να μάθουν καλύτερα την ελληνική.

Τρεις εκ των συμμετεχόντων στην συζήτηση θα ήθελε να παρακολουθήσει μαθήματα αγγλικής γλώσσας.

Επισημάνθηκαν αρκετά προβλήματα και εμπόδια αναφορικά με τον προγραμματισμό των μαθημάτων για την εκμάθηση της γλώσσας, την έλλειψη χρόνου των γονέων, την φροντίδα των παιδιών κατά την ώρα της απουσίας τους και το μεταφορικό μέσο για να μεταβούν σε κέντρα που προσφέρονται μαθήματα.

6^η ομάδα

Οι συμμετέχοντες στη συζήτηση γνωρίζουν πολύ λίγο την αγγλική γλώσσα, ενώ δύο έχουν την δυνατότητα επικοινωνίας με επάρκεια στην ελληνική γλώσσα. Όλοι θα ήθελαν να βελτιώσουν την επάρκεια στα ελληνικά για πρακτικούς λόγους (να επικοινωνούν με

τους εργοδότες και τα παιδιά τους), και για κοινωνικούς λόγους δηλαδή να μπορέσουν να ενταχθούν ευκολότερα στον κοινωνικό περίγυρο. Ουδείς εκ των συμμετεχόντων δεν έχει παρακολουθήσει μαθήματα ελληνικής διότι αφενός δεν έχουν ενημέρωση για παροχή προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής και αφετέρου δεν έχουν τον απαιτούμενο χρόνο από την δουλειά τους.

Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες δήλωσαν ότι θα ήθελαν να παρακολουθήσουν και μαθήματα αγγλικής εάν αυτά προσφέρονταν απογευματινές ώρες ή και σαββατοκύριακα.

Η μετάβαση σε χώρους εκμάθησης της ελληνικής ή και αγγλικής γλώσσας σε απογευματινές ώρες είναι προβληματική διότι δεν παρέχεται συγκοινωνία, ενώ δεν έχουν λύσεις για την φροντίδα των παιδιών τους αν χρειαστούν να απουσιάσουν από το σπίτι τους το απόγευμα.

Συστηματοποίηση αναγκών / επίλυση προβλημάτων στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από ΥΤΧ

Προβλήματα αναφορικά με τη γλώσσα	Εισηγήσεις
- Ελλιπής ενημέρωση των μεταναστών για τα παρεχόμενα προγράμματα ελληνικών. - Επισημάνθηκε επίσης ότι ακόμη και τα ενημερωτικά βιβλιάρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα Επιμορφωτικά Προγράμματα, στα οποία εντάσσονται και οι γλώσσες, περιέχουν ανεπαρκείς πληροφορίες στα αγγλικά.	- Ενημερωτικά φυλλάδια στις κυριότερες γλώσσες των μεταναστών ή τουλάχιστον στα αγγλικά να διατίθενται στο διαδίκτυο και σε χώρους που είναι εύκολα προσβάσιμοι από ΥΤΧ, όπως σύνδεσμοι και οργανώσεις μεταναστών, ΜΚΟ, πρεσβείες, σχολεία, σταθμοί λεωφορείων, πάρκα, κλπ.
- Ώρες, μέρες και χώροι των προγραμμάτων σε συνάρτηση τόσο με την εργασία όσο και με τις ώρες λειτουργίας των λεωφορείων. (Τα μαθήματα γίνονται τις καθημερινές και αρχίζουν συνήθως στις 17:30 ή 18:00, σε λίγα σχολεία που βρίσκονται σε περιοχές συνήθως μακριά από τις περιοχές όπου συγκεντρώνονται οι περισσότεροι ΥΤΧ).	- Οι μέρες και ώρες των μαθημάτων ελληνικών, τουλάχιστον των δημόσιων αρχών και αυτών που χρηματοδοτούνται από το κράτος, να διαφοροποιηθούν έτσι ώστε να συνάδουν περισσότερο με το ωράριο εργασίας των μεταναστών, επομένως ίσως και κατά το Σαββατοκύριακο. - Οι εργοδότες να διευκολύνουν τη συμμετοχή των μεταναστών εργοδοτούμενων τους σε προγράμματα εκμάθησης της γλώσσας με την παραχώρηση του απαραίτητου χρόνου. - Επέκταση του ωραρίου όπως και του

	δικτύου των λεωφορείων.
- Φροντίδα των παιδιών κατά την διάρκεια απουσίας τους για μαθήματα ελληνικής.	- Διερεύνηση δημιουργίας απογευματινών προγραμμάτων από τοπικούς φορείς για την φροντίδα παιδιών μέσω προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης, και όπου χρειαστεί ενισχυτικής διδασκαλίας.
- Παραδοσιακές μέθοδοι διδασκαλίας.	- Υιοθέτηση πιο σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας, με εισαγωγή π.χ. ταινιών, εικόνων, διαλόγων και άλλων μέσων έτσι ώστε η μάθηση να είναι πιο επικεντρωμένη και παραστατική.

Όλοι οι συμμετέχοντες αντιλαμβάνονται ότι πρέπει να γνωρίζουν ελληνικά, όχι μόνο για σκοπούς εργασίας αλλά και γενικότερα για επικοινωνία με το ευρύτερο περιβάλλον. Ωστόσο, όπως επεσήμαναν έντονα ορισμένοι, «η απόρριψη μας από το σύστημα», οι απογοητευτικές έως και σκληρές εμπειρίες τους από τη ξενοφοβία, τις διακρίσεις και σε μερικές περιπτώσεις τα περιστατικά ρατσιστικής βίας που υφίστανται, το πρόσκαιρο και η ανασφάλεια ως προς τη διάρκεια της παραμονής τους στη χώρα, όλα συνηγορούν στο να αφαιρούν την όποια διάθεση και προσπάθεια τους για εκμάθηση της γλώσσας.

A.1.2. Τοπικές αρχές και άλλοι φορείς παροχής υπηρεσιών

1^η ομάδα

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στη συζήτηση δεν γνωρίζουν πολλά πράγματα για τις τοπικές αρχές στις περιοχές όπου ζουν ή εργάζονται και ποιες υπηρεσίες προσφέρονται. Όσοι δε ζουν ή εργάζονται σε αγροτικές περιοχές δεν γνωρίζουν καν για την ύπαρξη τοπικών αρχών και στην ύπαιθρο. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι κανένας δεν γνώριζε το όνομα του Δημάρχου Λευκωσίας. Όταν πληροφορήθηκαν για τις υπηρεσίες των τοπικών αρχών, διαφάνηκε ότι ένας μικρός αριθμός από τους συμμετέχοντες γνωρίζουν και έχουν χρησιμοποιήσει, οι ίδιοι ή τα παιδιά τους, κάποιες υπηρεσίες που παρέχονται από τοπικές αρχές ή σε τοπικό επίπεδο (π.χ. προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών του Πολυδύναμου Δημοτικού Κέντρου Λευκωσίας, κοινοτικά νηπιαγωγεία, το Πολύκεντρο του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου στη Λευκωσία, σχολεία τόσο για κανονική φοίτηση των παιδιών όσο και για αθλητικές δραστηριότητες εκτός του κανονικού ωραρίου). Ελάχιστοι, και συγκεκριμένα συμμετέχοντες από την κοινότητα των Φιλιππίνων, γνώριζαν επίσης και για ορισμένες πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου Λευκωσίας επειδή

προσκλήθηκαν και συμμετείχαν σε κάποιες μεμονωμένες εκδηλώσεις με χορευτικά τους συγκροτήματα. Η μεγάλη πλειοψηφία των συμμετεχόντων δήλωσε παντελή άγνοια τόσο για τις υπηρεσίες των τοπικών αρχών όσο και τις πολιτιστικές τους εκδηλώσεις και δραστηριότητες.

Ωστόσο, όλοι οι συμμετέχοντες στη συζήτηση θεωρούν ότι οι τοπικές αρχές όχι μόνο δεν προσφέρουν στους μετανάστες αλλά ούτε καν αναγνωρίζουν την παρουσία τους. Ενδεικτικό, δήλωσαν αρκετοί, είναι και το γεγονός ότι το πληροφοριακό υλικό για τις εκδηλώσεις αυτές διατίθεται μόνο στα ελληνικά. Ακόμη και αυτοί που έχουν κάποια εξοικείωση με τις τοπικές αρχές και έτυχε να χρησιμοποιήσουν κάποιες υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις τους, δήλωσαν ότι έστω και η περιορισμένη τους γνώση οφείλεται στους ίδιους και τη μεγάλη προσωπική τους προσπάθεια ή τυχαία ενημέρωση από γνωστούς και φίλους.

Στον τομέα των υπηρεσιών υγείας, όλοι οι συμμετέχοντες γνωρίζουν και έχουν χρησιμοποιήσει υπηρεσίες υγείας, τόσο στον κρατικό όσο και τον ιδιωτικό τομέα, αλλά δεν γνωρίζουν για τα Κέντρα Υγείας που λειτουργούν σε κάποιους δήμους, όπως π.χ. στην Αγλαντζά και το Στρόβολο. Από τη συζήτηση προκύπτει ότι οι μετανάστες τυγχάνουν διακριτικής μεταχείρισης στα κρατικά νοσηλευτήρια, με πολλά παραδείγματα προσβλητικής και ταπεινωτικής συμπεριφοράς από το ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, ενώ ορισμένοι ανέφεραν περιστατικά αμελούς ιατρικής αγωγής, με αποτέλεσμα την περαιτέρω επιδείνωση της υγείας τους. Πρόσθετα, οι συμμετέχοντες επεσήμαναν το ψηλό κόστος των υπηρεσιών υγείας στον κρατικό τομέα, δεδομένου ιδιαίτερα ότι είναι υποχρεωμένοι να έχουν ασφάλεια υγείας μέσω ασφαλιστικών εταιρειών, την οποία πληρώνουν οι ίδιοι και οι εργοδότες τους.

Άλλος σημαντικός τομέας υπηρεσιών που χρησιμοποιούν σχεδόν αποκλειστικά όλοι οι συμμετέχοντες είναι και αυτός των δημόσιων συγκοινωνιών. Αναγνωρίζοντας τις βελτιώσεις που έγιναν με την αναβάθμιση των λεωφορείων, όλοι οι συμμετέχοντες κρίνουν ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρά προβλήματα όπως το περιορισμένο ωράριο και δίκτυο. Σύμφωνα με ορισμένους, η συμπεριφορά των οδηγών συγκριτικά με πριν έχει βελτιωθεί κάπως, ενώ άλλοι δήλωσαν ότι αυτό δεν ισχύει για όλους τους οδηγούς, μερικοί από τους οποίους εξακολουθούν να επιδεικνύουν προσβλητική συμπεριφορά προς τους μετανάστες που, που όπως υποδείχθηκε από τους συμμετέχοντες, αποτελούν και την πλειοψηφία των επιβατών.

2^η Ομάδα

Για τους περισσότερους συμμετέχοντες, οι τοπικές αρχές και οι υπηρεσίες που παρέχουν είναι άγνωστες, ενώ ορισμένοι γνώριζαν ότι υπάρχουν τοπικές αρχές και σε αγροτικές περιοχές αλλά δεν γνωρίζουν τι υπηρεσίες παρέχουν. Κάποιοι γνώριζαν και είχαν περιορισμένες εμπειρίες από υπηρεσίες δήμων, όπως π.χ. οι τροχονόμοι, ενώ αυτοί με παιδιά γνωρίζουν για τα σχολεία και τις εγκαταστάσεις τους, οι οποίες προσφέρονται και για εξωσχολικές δραστηριότητες των παιδιών τα απογεύματα. Σημειώνεται η πληροφορία που αναφέρθηκε από συμμετέχοντες για το μεγάλο κόστος που επωμίζονται μετανάστες με παιδιά για να τα στείλουν σε ιδιωτικά αγγλόφωνα σχολεία, αναγκαιότητα που προκύπτει από την αβεβαιότητα για το μέλλον σε περίπτωση που θα αναγκαστούν να γυρίσουν στη χώρα καταγωγής τους ή να μεταναστεύσουν αλλού. Ένα άτομο γνωρίζει από προσωπική εμπειρία για τους πολιτικούς γάμους που τελούνται από τους δήμους και εξήρε τη θετική αντιμετώπιση του αρμόδιου προσωπικού στο θέμα σε αντίθεση, όπως ανέφερε με τις τόσες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες σε άλλες δημόσιες αρχές. Αρκετοί από τους συμμετέχοντες, από τις κοινότητες της Γεωργίας, της Μπαγκλαντές και των Φιλιππινών, γνώριζαν επίσης και για ορισμένες πολιτιστικές εκδηλώσεις τοπικών αρχών επειδή προσκλήθηκαν και συμμετείχαν ή θα συμμετάσχουν σε κάποιες εκδηλώσεις με χορευτικά ή/και μουσικά τους συγκροτήματα. Ένα άτομο ανέφερε ότι η συμμετοχή συγκροτήματος της κοινότητάς του σε εκδήλωση του Δήμου Λευκωσίας ήταν αποτέλεσμα δικής τους πρωτοβουλίας και μετά από γραπτή πληροφόρηση του Δήμου για την προθυμία του συγκροτήματος να συμμετέχει σε εκδηλώσεις του. Άλλο άτομο ανέφερε ότι η κοινότητά του είχε αποταθεί πριν χρόνια σε τοπική αρχή για παραχώρηση χώρου για δημιουργία κέντρου της κοινότητας αλλά πήρε αρνητική απάντηση, ενώ ορισμένοι δήλωσαν ότι είχαν προσκληθεί να συμμετέχουν σε εκδηλώσεις του Δήμου Αγίου Δομετίου, οι οποίες διαπιστώθηκε ότι αποτελούν δράση του έργου στο οποίο εντάσσεται και η παρούσα συζήτηση.

Παρά τα μεμονωμένα αυτά παραδείγματα, τονίστηκε από τους συμμετέχοντες ότι οι τοπικές αρχές δεν αναγνωρίζουν την παρουσία των μεταναστών, όπως φαίνεται εξάλλου και από το ότι οι ανακοινώσεις και άλλο πληροφοριακό υλικό των δήμων είναι μόνο στα ελληνικά. Όπως υπόδειξαν ορισμένοι, η πληροφόρηση στα αγγλικά είναι σημαντική γιατί ακόμη και αυτοί που γνωρίζουν ελληνικά δεν είναι σε θέση να τα διαβάσουν, επομένως δεν μπορούν να συμμετέχουν σε εκδηλώσεις, περιλαμβανόμενων θεατρικών παραστάσεων.

Όλοι οι συμμετέχοντες γνωρίζουν και έχουν χρησιμοποιήσει υπηρεσίες υγείας, στον κρατικό και στον ιδιωτικό τομέα, ενώ ένα άτομο μόνο γνωρίζει για την ύπαρξη τοπικού Κέντρου Υγείας (στο Στρόβολο), το οποίο εκτίμησαν οι υπόλοιποι συμμετέχοντες ως πολύ θετικό στοιχείο, κυρίως λόγω αποστάσεων και επομένως χρόνου απουσίας από την εργασία. Κατά τη συζήτηση αναφέρθηκαν πολλές περιπτώσεις διακριτικής μεταχείρισης στα κρατικά νοσηλευτήρια, όπου η πρώτη ερώτηση ακόμα και σε σοβαρά ιατρικά περιστατικά είναι «τι ράτσα είσαι;» και με παραδείγματα προσβλητικής και ταπεινωτικής συμπεριφοράς από το ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, ενώ αναφέρθηκαν και περιστατικά σοβαρής ιατρικής αμέλειας με άμεσο κίνδυνο την απώλεια ζωής. Πρόσθετα, πολλοί συμμετέχοντες επεσήμαναν το ψηλό κόστος των υπηρεσιών υγείας και διερωτήθηκαν γιατί το κράτος δεν καρπούται το ίδιο τα ποσά της ιατρικής ασφάλειας που πληρώνουν οι μετανάστες και οι εργοδότες τους σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, έτσι ώστε να παρέχονται ιατρικές υπηρεσίες στους μετανάστες στα κρατικά νοσηλευτήρια.

Οι δημόσιες συγκοινωνίες είναι επίσης ένας σημαντικός τομέας υπηρεσιών για τους μετανάστες, η μεγαλύτερη πλειοψηφία των οποίων χρησιμοποιεί τα λεωφορεία σχεδόν αποκλειστικά για τη μεταφορά και μετακίνηση τους. Παρά τις βελτιώσεις στα λεωφορεία, όλοι οι συμμετέχοντες κρίνουν ότι οι δημόσιες συγκοινωνίες εξακολουθούν να παραμένουν πολύ περιορισμένες, με κύρια προβλήματα αυτά των ωρών και της συχνότητας του ωραρίου των λεωφορείων, σύμφωνα με το οποίο «πρέπει να είμαστε στα σπίτια μας στις 8 το βράδυ», όπως και των διαδρομών/ περιοχών που καλύπτονται. Προβλήματα επίσης επεσήμαναν οι συμμετέχοντες και με την προσβλητική συμπεριφορά των οδηγών προς τους μετανάστες. Ορισμένοι ανέφεραν ότι χρησιμοποιούν ή θα ήθελαν να χρησιμοποιούν ποδήλατο ή μοτοποδήλατο αλλά επεσήμαναν τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της επικίνδυνης οδήγησης, της έλλειψης ποδηλατόδρομων ή λωρίδων για ποδήλατα, αλλά και του αρχικού ψηλού κόστους για την αγορά αυτών των μέσων.

3^η Ομάδα

Κανένας από τους συμμετέχοντες στην συζήτηση δεν γνωρίζει για τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι τοπικές αρχές σε Κυπρίους πολίτες ή μετανάστες. Δεν έχουν ενημερωθεί από κάποια επίσημη αρχή, δημοτική υπηρεσία, ή ΜΚΟ για τις υπηρεσίες των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων υπηρεσιών που δυνητικά θα χρειαστούν, όπως υπηρεσίες υγείας, και κοινωνικής πρόνοιας. Στο ερώτημα *«όταν ασθενήσετε που απευθύνεστε»* απάντησαν ότι ως τώρα δεν τους έχει τύχει κάποιο τέτοιο περιστατικό.

Ωστόσο, υποθέτουν ότι οι εργοδότες τους θα τους καθοδηγήσουν ή θα επιληφθούν του ζητήματος. Κανείς δεν γνωρίζει που στεγάζονται δημοτικές υπηρεσίες ή άλλες υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας (σημείωση: η συζήτηση του focus group πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του Πολυδύναμου Κέντρου Αγ. Δομετίου).

Οι συμμετέχοντες από την κοινότητα των Φιλιππίνων, ανέφεραν ότι λαμβάνουν μέρος σε πολιτιστικές δραστηριότητες που τους καλεί ή ίδια η κοινότητα τους, ωστόσο δεν γνωρίζουν αν οι εκδηλώσεις αυτές διοργανώνονται ή υποστηρίζονται από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Στο ερώτημα *«τι είδους υπηρεσίες έχετε λάβει ή τι οργανισμούς έχετε επισκεφτεί για να εξυπηρετήσετε ανάγκες σας»* όλοι μας απάντησαν το Ταχυδρομείο, ενώ τρία άτομα ανέφεραν το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης. Οι οικιακές εργαζόμενες ανέφεραν ότι για όλα σχεδόν τα θέματα επιλαμβάνονται οι εργοδότες και ότι είναι ικανοποιημένες από τη συνεργασία αυτή.

4^η Ομάδα

Για τους περισσότερους συμμετέχοντες, οι τοπικές αρχές και οι υπηρεσίες που παρέχουν είναι άγνωστες ενώ κάποιοι γνώριζαν και είχαν περιορισμένες εμπειρίες από υπηρεσίες δήμων, όπως π.χ. απογευματινές δραστηριότητες των παιδιών με τον αθλητισμό, επιμορφωτικά σεμινάρια για την γλώσσα (Ελληνική και Αγγλική) και μαθήματα Η/Υ. Οι περισσότεροι ανέφεραν ότι δεν έχουν συμμετάσχει σε πολιτιστικές ή άλλες εκδηλώσεις που διοργάνωσε φορέας της τοπικής αυτοδιοίκησης, κάτι το οποίο θα επιθυμούσαν πολύ αν και έχουν λίγο χρόνο να αφιερώσουν για αυτό το θέμα. Θα ήθελαν όμως να έχουν πληροφόρηση και στα αγγλικά για τα πολιτιστικά και επιμορφωτικά θέματα που διοργανώνονται σε τοπικό επίπεδο.

Οι πιο πολλοί από τους συμμετέχοντες γνωρίζουν και έχουν χρησιμοποιήσει υπηρεσίες υγείας και είναι ικανοποιημένοι από αυτές. Σε μερικές περιπτώσεις ανέφεραν ότι αισθάνθηκαν διάκριση στη διαχείριση του περιστατικού λόγω της καταγωγής του ασθενή με λεκτικές αναφορές που είναι προσβλητικές, ωστόσο η παροχή της νοσηλείας ήταν υποδειγματική. Στα αρνητικά καταγράφονται οι καθυστερήσεις για την εισαγωγή και αντιμετώπιση περιστατικών που δεν είναι επείγοντα.

Άλλα θέματα στα οποία αναφέρθηκαν 3 από τους συμμετέχοντες αφορούσαν σε θέματα απασχόλησης: α) η απροθυμία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης να εξυπηρετήσει

άνεργους ΥΤΧ, β) η μη τήρηση του νόμου περί ίσης μεταχείρισης και ίσης αμοιβής, γ) η μη καταβολή αμοιβών για υπερωριακή απασχόληση, και δ) η δυσκολία λήψης ή η κατάργηση των προνοιακών επιδομάτων.

Οι δημόσιες συγκοινωνίες παρόλο που έχουν βελτιωθεί αισθητά τόσο με την ανανέωση του στόλου τους όσο και με την επέκταση των δρομολογίων, εξακολουθούν να παρουσιάζουν προβλήματα στη συχνότητα των δρομολογίων όσο και στο περιοριστικό ωράριο λειτουργίας τους. Ωστόσο, το κόστος των συγκοινωνιών είναι προσιτό για το εισόδημα τους.

Τέλος, ευχαριστημένοι με το σχολεία και τα ενισχυτικά προγράμματα διδασκαλίας για παιδιά μεταναστών, φαίνεται να είναι η πλειοψηφία όλων όσων αποκρίθηκαν σε σχετικό ερώτημα για το σχολικό σύστημα.

5^η Ομάδα

Όπως και στην 4^η ομάδα, η 5^η ομάδα ερωτηθέντων, ανέφερε ότι οι τοπικές αρχές και οι υπηρεσίες που παρέχουν είναι άγνωστες ενώ κάποιοι γνώριζαν και είχαν περιορισμένες εμπειρίες από υπηρεσίες δήμων, όπως π.χ. απογευματινές δραστηριότητες των παιδιών με τον αθλητισμό, επιμορφωτικά σεμινάρια για την γλώσσα (Ελληνική και Αγγλική) και μαθήματα Η/Υ.

Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι δεν έχουν συμμετάσχει σε πολιτιστικές ή άλλες εκδηλώσεις που διοργάνωσε φορέας της τοπικής αυτοδιοίκησης, κάτι το οποίο θα επιθυμούσαν πολύ. Θα ήθελαν όμως να έχουν πληροφόρηση και στα αγγλικά για τα πολιτιστικά και επιμορφωτικά θέματα που διοργανώνονται σε τοπικό επίπεδο, όσο και για προγράμματα κοινωνικής υποστήριξης μεταναστών. Θα ήθελαν επίσης να δικτυωθούν οι οργανώσεις των μεταναστών (π.χ. Ρωσικό Πολιτιστικό Κέντρο, Παλαιστίνιοι) με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης προκειμένου να ενημερώνονται για τα δρώμενα σε τοπικό επίπεδο και αντίστοιχα οι οργανώσεις να ενημερώνουν και να κινητοποιούν τα μέλη τους.

Οι πιο πολλοί από τους συμμετέχοντες γνωρίζουν και έχουν χρησιμοποιήσει υπηρεσίες υγείας και είναι ικανοποιημένοι από αυτές. Δεν αναφέρθηκαν περιπτώσεις διακρίσεων, αν και θα ήθελαν η εξυπηρέτηση να είναι πιο άμεση και με λιγότερα γραφειοκρατικά εμπόδια.

Σε θέματα διακρίσεων ή άνισης μεταχείρισης στην απασχόληση αναφέρθηκαν 4 από τους συμμετέχοντες στα οποία περιλαμβάνονται: α) η δυστοκία στην εύρεση εργασίας σε

ανέργους ΥΤΧ, μέσω της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και των γραφείων εργασίας, β) η μη τήρηση του νόμου περί ίσης μεταχείρισης και ίσης αμοιβής και γ) η κατάργηση των προνοιακών επιδομάτων για τους ΥΤΧ.

Οι δημόσιες συγκοινωνίες παρόλο που έχουν βελτιωθεί αισθητά τόσο με την ανανέωση του στόλου τους όσο και με την επέκταση των δρομολογίων, εξακολουθούν να παρουσιάζουν προβλήματα στη συχνότητα των δρομολογίων και στο περιοριστικό ωράριο λειτουργίας τους.

Άπαντες δήλωσαν ευχαριστημένοι με τα σχολεία και τα προγράμματα διδασκαλίας για παιδιά μεταναστών. Παρόλο που μερικές κοινότητες παρέχουν μαθήματα γλώσσας σε παιδιά στην μητρική γλώσσα των γονέων τους, θα ήθελαν να διερευνηθεί η πιθανότητα παροχής γλωσσικών προγραμμάτων για αλλόγλωσσα παιδιά μεταναστών στη γλώσσα καταγωγής των γονέων τους, από το ίδιο το σχολικό σύστημα.

6^η Ομάδα

Όπως και στις προηγούμενες ομάδες, για την πλειοψηφία των ερωτηθέντων, οι τοπικές αρχές και οι υπηρεσίες που παρέχουν τους είναι άγνωστες. Μόλις πρόσφατα στο πλαίσιο του παρόντος έργου, ενημερώθηκαν για δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης που αποβλέπουν στην κοινωνική ένταξη των μεταναστών. Οι περισσότεροι ανέφεραν ότι δεν έχουν συμμετάσχει σε πολιτιστικές ή άλλες εκδηλώσεις που διοργάνωσε φορέας της τοπικής αυτοδιοίκησης, κάτι το οποίο θα επιθυμούσαν πολύ διότι έχουν και οργανισμό που θα μπορούσε να εκπροσωπήσει την κοινότητα τους (Σύνδεσμος Αποδήμων Κινέζων Κύπρου).

Δημόσιες Υπηρεσίες με τις οποίες έχουν έρθει σε επαφή είναι οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης και οι Υπηρεσίες Υγείας (νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας), το Ταχυδρομείο, η Αστυνομία και το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης. Μεγαλύτερα προβλήματα συνεννόησης και εξυπηρέτησης των αιτημάτων τους αντιμετώπισαν με το ΤΑΠΜ και την αστυνομία. Θέματα τα οποία θα ήθελαν να αντιμετωπιστούν από τοπικές αρχές ή άλλους τοπικούς φορείς αποτελούν: α) Υπηρεσίες φύλαξης παιδιών και νηπίων, β) νομική υποστήριξη για την τακτοποίηση θεμάτων μετανάστευσης, αδειοδότησης επιχειρήσεων και γ) υγειονομική ασφάλιση για τα παιδιά των ΥΤΧ.

Οι συμμετέχοντες δήλωσαν ευχαριστημένοι από την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών από τις δημόσιες συγκοινωνίες, όχι όμως και από την ποσότητα, που αφορά την συχνότητα των δρομολογίων και το περιοριστικό ωράριο λειτουργίας τους.

Τέλος, ευχαριστημένοι με τα σχολεία και τα ενισχυτικά προγράμματα διδασκαλίας για παιδιά μεταναστών, φαίνεται να είναι η πλειοψηφία όλων όσων αποκρίθηκαν σε σχετικό ερώτημα για το σχολικό σύστημα. Μερικοί εξέφρασαν την αναγκαιότητα να προσφέρονται μαθήματα γλώσσας για αλλόγλωσσα παιδιά μεταναστών στη γλώσσα καταγωγής των γονέων τους, από το ίδιο το σχολικό σύστημα, ως ένα σημαντικό παράγοντα για τη διατήρηση της πολιτισμικής ταυτότητας της 2^{ης} γενιάς μεταναστών.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και αναγκών που τέθηκαν κατά την πιο πάνω συζήτηση, υποβλήθηκαν οι εισηγήσεις που φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα.

Συστηματοποίηση αναγκών / επίλυση προβλημάτων σε σχέση με τις τοπικές αρχές και άλλες υπηρεσίες στην εξυπηρέτηση ΥΤΧ

Προβλήματα / ανάγκες σε σχέση με υπηρεσίες τοπικών και άλλων αρχών	Εισηγήσεις
- Άγνοια και μη αναγνώριση της παρουσίας και συνεισφοράς των μεταναστών	- Υιοθέτηση θετικών πολιτικών μέσω διαλόγου και συνεργασίας με οργανώσεις/ομάδες από τις μεταναστευτικές κοινότητες, ΜΚΟ και την κοινωνία των πολιτών γενικότερα
- Παντελής σχεδόν έλλειψη ενημέρωσης των μεταναστών για τις παρεχόμενες υπηρεσίες τοπικών και άλλων αρχών, ιδιαίτερα στα ακόλουθα: - Εκπαιδευτικά προγράμματα για Η/Υ και το διαδίκτυο - Υπηρεσίες πρωτοβάθμιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης - Πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις - Υπηρεσίες φύλαξης και φροντίδας παιδιών, ιδιαίτερα προσχολικής ηλικίας αλλά και μεγαλύτερων, μετά το σχολικό ωράριο - Υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης σε οικογένειες ή/και γυναίκες με παιδιά	- Η ενημέρωση για τις υπηρεσίες/εκδηλώσεις αυτές να διατίθεται τουλάχιστον και στα αγγλικά και να διαχέεται σε χώρους και φορείς στους οποίους έχουν εύκολη πρόσβαση οι ΥΤΧ (βλ. πιο πάνω), όπως και στο διαδίκτυο και σε άλλους ιστότοπους κοινωνικών μέσων (social media). - Οι υπηρεσίες φύλαξης και φροντίδας παιδιών να επεκταθούν σε όλες τις περιοχές των τοπικών αρχών. - Οι υπηρεσίες πρωτοβάθμιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης να επεκταθούν σε όλες τις τοπικές αρχές.
Δημόσιες υπηρεσίες υγείας: - Διακρίσεις και προκατάληψη στα κρατικά νοσηλευτήρια που καταλήγουν,	- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση όλου του προσωπικού των κρατικών νοσηλευτηρίων/ κέντρων υγείας σε θέματα διακρίσεων και ρατσισμού αλλά

μεταξύ άλλων, και σε αμελή ιατρική φροντίδα - Ψηλό κόστος - Μη ενημέρωση για νέο κανονισμό που προβλέπει δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από υπηκοότητα ή καθεστώς γονέων	και συμπεριφοράς προς ΥΤΧ - Αντί της ασφάλειας υγείας, να πληρώνεται το αντίστοιχο ποσό στο κράτος για κάλυψη των αναγκών υγείας ΥΤΧ από το κρατικό σύστημα υγείας.
Έλλειψη ενημέρωσης για εργασιακά θέματα	- Κυκλοφορία εντύπων στην αγγλική ή και σε άλλες γλώσσες ΥΤΧ, για την εργατική νομοθεσία και τους κανόνες εργατικού δικαίου.

A.1.3. Κύπρος και Ευρωπαϊκή Ένωση

Αθροιστική Αναφορά από όλες τις ομάδες

Έγιναν συζητήσεις με τους συμμετέχοντες στις 6 ομάδες ΥΤΧ αναφορικά με την γνώση τους ή την ανάγκη να ενημερωθούν σε μερικούς από τους θεσμούς της Δημοκρατίας και της ΕΕ: α) την ιστορία της Κύπρου, β) τους θεσμούς της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γ) την λειτουργία του θεσμού των κοινωνικών εταίρων, δ) την λειτουργία των ΜΚΟ, ε) των οργανισμών των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και άλλων θεσμών της δημοκρατίας.

Από την συζήτηση για τα παραπάνω θέματα διαφάνηκε ότι οι γνώσεις των συμμετεχόντων για την Κύπρο και τους τοπικούς θεσμούς διαφέρουν από άτομο σε άτομο. Ορισμένοι ενδιαφέρονται και γνωρίζουν κάποια πράγματα για την κυπριακή κοινωνία, κάποιοι άλλοι για τους τοπικούς θεσμούς που αφορούν την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους. Ενδιαφέρον παρουσιάζεται για την γνώση της ιστορίας και της τοπικής κουλτούρας ιδιαίτερα από τους γονείς που μεγαλώνουν τα παιδιά τους στην Κύπρο.

Άλλοι έχουν πολύ ευρύτερη γνώση του τόπου, περιλαμβανόμενου και του κυπριακού προβλήματος και παρακολουθούν την πολιτική και οικονομική ζωή από ελληνόφωνα, αγγλόφωνα ΜΜΕ και το διαδίκτυο. Μια μεγάλη μερίδα των ερωτηθέντων αναγνωρίζουν την ΚΙΣΑ και την ΠΕΟ ως μη κυβερνητικούς φορείς που παρέχουν υπηρεσίες και υποστήριξη σε μετανάστες και άλλες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Οι γνώσεις των συμμετεχόντων για την Ευρωπαϊκή Ένωση διαφέρει επίσης από άτομο σε άτομο, αλλά γενικά είναι πολύ πιο αποσπασματική και εστιάζεται σε κάποια μέτρα και

νομοθεσίες που αφορούν στους τομείς της μετανάστευσης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στην ερώτηση κατά πόσο θα ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν σε σεμινάρια ή άλλα προγράμματα με θέμα την Κύπρο και την ΕΕ, οι περισσότεροι έδωσαν καταφατική απάντηση αλλά τόνισαν ότι θα πρέπει να οργανώνονται σε χρόνο κατά τον οποίο να είναι εύκολη η παρακολούθηση στους. Προτιμούν απογευματινές ώρες και σαββατοκύριακα.

A.1.4. Εμπειρίες συνοχής και αποκλεισμού

Αθροιστική Αναφορά από όλες τις ομάδες

Το μέρος αυτό της συζήτησης αποτελείτο από σωρεία περιπτώσεων που παρέθεσε ένα μέρος των συμμετεχόντων για διακρίσεις, ρατσιστική και προσβλητική συμπεριφορά που αντιμετωπίζουν από εργοδότες, οδηγούς λεωφορείων, κρατικούς λειτουργούς σε όλες σχεδόν τις υπηρεσίες όπου αποτείνονται, οι οποίοι «μας φωνάζουν και βρίζουν και δεν θέλουν να μας ακούσουν», και την κοινωνία γενικά, από την οποία ζουν απομονωμένοι και αποκαλούνται «μαύροι» και «δούλοι». Παράλληλα, ανέφεραν και περιστατικά παραβίασης των εργασιακών τους δικαιωμάτων, από μη πληρωμή μισθού και υπερβολικές ώρες εργασίας μέχρι ψυχολογική και σωματική βία, ακόμη και στέρηση τροφής. Κατά τη γνώμη των συμμετεχόντων, η κατάσταση αυτή είναι αποτέλεσμα της μη ετοιμότητας της κυπριακής κοινωνίας να αποδεχθεί τους μετανάστες και γι' αυτό δεν υπάρχουν οι κατάλληλες δομές και μηχανισμοί για προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών αλλά ούτε και η απαραίτητη αλλαγή νοοτροπίας και στάσης έναντι των μεταναστών. Κατά συνέπεια, η επικοινωνία με Κύπριους είναι πολύ περιορισμένη, ενώ ελάχιστοι έχουν προσκληθεί σε γιορτές ή άλλες φιλικές συναναστροφές σε σπίτια Κυπρίων. Επισημάνθηκε επίσης ότι άλλος ανασταλτικός παράγοντας είναι και η έλλειψη χρόνου. Ορισμένοι συμμετέχοντες όμως έχουν ευρύτερη επικοινωνία και πολύ φιλικές σχέσεις με ντόπιους, τονίζοντας ότι η νοοτροπία όσων έχουν σπουδάσει ή ζήσει στο εξωτερικό είναι πολύ διαφορετική.

Όταν ερωτήθηκαν κατά πόσο προέβηκαν σε αναφορά ή καταγγελία σε οποιαδήποτε αρχή ή άλλο φορέα για τα περιστατικά αυτά, σχεδόν όλοι δήλωσαν ότι έχουν αποταθεί σε ΜΚΟ, ενώ μια συμμετέχουσα δήλωσε ότι υπέβαλε παράπονο, μέσω ΜΚΟ, στον Επίτροπο Διοίκησης, για το θεσμό τον οποίο γνώριζε από τη χώρα της. Μια μετανάστρια

υπέβαλε παράπονο σε κυβερνητικό τμήμα μέσω του συνδέσμου της κοινότητά της. Διερωτήθηκαν δε ποιο το όφελος αν υπέβαλλαν παράπονο στις αρμόδιες αρχές αφού πάντα προστατεύουν τους εργοδότες, ακόμη και όταν δεν έχουν δίκαιο. Μια μετανάστρια ενημέρωσε ότι γνωρίζει άτομα που αποτείνονται στη συνδικαλιστική τους οργάνωση όταν έχουν προβλήματα στην εργασία, ενώ άλλοι υπέδειξαν ότι αυτό δεν είναι δυνατό για τις οικιακές εργαζόμενες γιατί δεν υπάρχει συντεχνία για αυτές.

Ένα άλλο θέμα που έθιξε ένα μεγάλο μέρος γυναικών του δείγματος αφορά στην σεξουαλική παρενόχληση διερχόμενων οδηγών όταν βρίσκονται σε εξωτερικό χώρο ή περπατούν στο δρόμο. Γίνονται αποδέκτες σχολίων και συμπεριφοράς που τις μειώνει ως άτομα με βάση και μόνο την εθνικότητά τους καταγωγή.

A. 1.5. Συμμετοχή σε οργανώσεις/συνδέσμους/δίκτυα της κοινότητάς τους, ΜΚΟ και άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Αθροιστική Αναφορά από όλες τις ομάδες

Από τη συζήτηση διαπιστώθηκε ότι οι μεταναστευτικές κοινότητες στην Κύπρο δεν έχουν όλες οργανωμένα και αντιπροσωπευτικά σωματεία ή συνδέσμους. Οι κοινότητες που έχουν πιο μακρόχρονη παρουσία στην Κύπρο, όπως π.χ. των Φιλιππινών και της Σρι Λάνκα, έχουν περισσότερες από μια οργανώσεις, οι οποίες ασχολούνται με τη διοργάνωση πολιτιστικών, θρησκευτικών και άλλων εκδηλώσεων αλλά και προσφέρουν υποστηρικτικές υπηρεσίες σε συμπατριώτες τους, σε συνεργασία με άλλους φορείς όπως η Καθολική Εκκλησία. Κοινότητες με πιο πρόσφατη παρουσία στην Κύπρο, όπως π.χ. του Βιετνάμ, δεν έχουν αντιπροσωπευτική οργάνωση αλλά διάφορες άτυπες ομάδες, οι οποίες επίσης ασχολούνται με τη διοργάνωση πολιτιστικών και άλλων εκδηλώσεων.

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι συμμετέχουν σε οργανώσεις ή ομάδες της κοινότητάς τους, στο βαθμό που τους είναι δυνατό. Η συμμετοχή αυτή είναι ιδιαίτερα δύσκολη για άτομα που εργάζονται στη γεωργο-κτηνοτροφία, όπου αναγκάζονται να εργάζονται πολλές φορές και τις Κυριακές, όπως και οι οικιακές εργαζόμενες, οι οποίες επίσης εργάζονται πολλές ώρες και των οποίων η διακίνηση είναι πολύ περιορισμένη. Χαρακτηριστικό τούτου είναι και το παράδειγμα που αναφέρθηκε οικιακής εργαζόμενης, στην οποία δεν δόθηκε ούτε μια μέρα άδεια από τον εργοδότη της

για τρεις μήνες. Θεωρούν δε τη συμμετοχή τους αυτή και τη συνεύρεση με τους συμπατριώτες τους πολύ σημαντική για την ίδια την επιβίωση τους. Αρκετοί από τους συμμετέχοντες στη συζήτηση γνωρίζουν και συμμετέχουν σε κυπριακές ΜΚΟ ή τις εκδηλώσεις και δραστηριότητές τους. Επεσήμαναν επίσης και τη συνεισφορά των μεταναστευτικών οργανώσεων στις σχέσεις με την κυπριακή κοινωνία και τη γνωριμία της τελευταίας με την κουλτούρα και τον πολιτισμό των χωρών προέλευσης των μεταναστών.

A.1.6 Άλλα θέματα /ανάγκες

Οι συμμετέχοντες στις συζητήσεις των 6 ομάδων ΥΤΧ ξεχώρισαν τις παρακάτω ανάγκες, η εκπλήρωση των οποίων θα μπορούσε να οδηγήσει στη διατήρηση των θέσεων εργασίας, την τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, την ευκολότερη αποδοχή από την τοπική κοινωνία και την διευκόλυνση της προσαρμογής των μεταναστών στην κυπριακή κοινωνία. Σε αυτές περιλαμβάνονται:

- Η ανάγκη για την υποστήριξη των ατόμων που φροντίζουν ηλικιωμένους με περιστατικά άνοιας ή άλλης βαριάς σωματικής ή πνευματικής πάθησης μέσω της διαδικασίας συμβουλευτικής υποστήριξης για εργασιακή αποφόρτιση.
- Η ανάγκη κατάρτισης στην παροχή πρώτων βοηθειών σε άτομα που φροντίζουν ηλικιωμένους.
- Μαθήματα μαγειρικής και υγιεινής διατροφής για άτομα που φροντίζουν ανήμπορα ηλικιωμένα άτομα.
- Η ανάγκη εκμάθησης Η/Υ προκειμένου να ενημερώνονται από τα μέσα της χώρας προέλευσης και να επικοινωνούν με αγαπημένα τους πρόσωπα.
- Η εμπλοκή τους σε πολιτιστικές εκδηλώσεις με άλλες μεταναστευτικές κοινότητες και με Κυπρίους πολίτες και την ανταλλαγή εμπειριών.
- Η παροχή χώρων για την συνεδρίαση ή διοργάνωση εκδηλώσεων των μεταναστευτικών κοινοτήτων.
- Η πρόσβαση σε πληροφοριακό υλικό αναφορικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταναστών και τους φορείς που μπορούν να επιληφθούν υποθέσεις διακρίσεων, βίας, παρενόχλησης και παραβιάσεων της εργατικής νομοθεσίας.

- Η διασφάλιση του δικαιώματος πολιτιστικής έκφρασης και θρησκευτικής λατρείας.

A.2 Συμπεράσματα

Με βάση τα ερευνητικά δεδομένα, κοινή αντίληψη των συμμετεχόντων στην έρευνα είναι ότι η Κύπρος μέχρι σήμερα δεν έχει καταφέρει να διαμορφώσει ένα αποτελεσματικό πλαίσιο κοινωνικής ένταξης ΥΤΧ, στη βάση πλαισίου μεταναστευτικής πολιτικής που θα είναι προσανατολισμένο στο σεβασμό και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ένταξη των μεταναστών συνεπάγεται το σεβασμό των αρχών της ελευθερίας, της δημοκρατίας, τις ίσες μεταχείρισης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών ελευθεριών και του κράτους δικαίου. Η απόλαυση δικαιωμάτων όπως πρόσβαση στην εκπαίδευση, στη δια βίου μάθηση, στην υγεία και την εργασία, πρόσβαση σε κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα και υπηρεσίες πρόνοιας, διασφάλιση της ελευθερίας έκφρασης και της θρησκευτικής ελευθερίας, κατοχύρωση πολιτικών δικαιωμάτων και ισότιμη κοινωνική συμμετοχή, αποτελούν συστατικά στοιχεία κάθε ενταξιακής διαδικασίας. Η συμβολή των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης και της κοινωνίας των πολιτών στην προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών και στη διευκόλυνση της κοινωνικής τους ένταξης δεν έχει ως σήμερα αποκτήσει οργανωτική οντότητα και στοχευμένες υπηρεσίες για να μπορέσει να ικανοποιήσει τις αυξημένες ανάγκες του πληθυσμού των μεταναστών ΥΤΧ στην Κύπρο. Το ζητούμενο για την κυπριακή κοινωνία είναι η αρμονική συμβίωση των μελών της και το μέσο για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η ανθρωποδικαιωματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

Οι ανάγκες που καταγράφηκαν από την έρευνα καταδεικνύουν την αναγκαιότητα να θεσπιστούν μέτρα πολιτικής προκειμένου να εφαρμοστούν προγράμματα ένταξης ΥΤΧ μέσω της δημιουργίας στοχευμένων δράσεων με διαφορετική ένταση και έκταση, ανάλογα με το αν οι μετανάστες είναι νεοφερμένοι ή δεύτερης γενιάς, τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, το επάγγελμα, την επάρκεια στην επικοινωνία και άλλα κοινωνικά χαρακτηριστικά. Προτεραιότητα σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας έχουν τα εξής πεδία παρέμβασης:

- Προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής και αγγλικής γλώσσας
- Επιμορφωτικά προγράμματα μάθησης Η/Υ και χρήσης των πολυμέσων
- Προγράμματα κατάρτισης για την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων στην φροντίδα ηλικιωμένων
- Προγράμματα επαγγελματικής ψυχοκοινωνικής στήριξης σε άτομα που φροντίζουν ηλικιωμένα άτομα
- Διοργάνωση πολιτιστικών προγραμμάτων με την ενεργό συμμετοχή των μεταναστών
- Βιωματικά σεμινάρια για την εξοικείωση με τους θεσμούς και την ιστορία της Κύπρου και της ΕΕ
- Προγράμματα ενημέρωσης αναφορικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις ΥΤΧ, ιδιαίτερα στο πεδίο της απασχόλησης, των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων, των μεταναστευτικών ζητημάτων και των θεσμικών οργάνων της Δημοκρατίας που επιλαμβάνονται παραπόνων και καταγγελιών για παραβιάσεις εργατικής νομοθεσίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ΥΤΧ
- Προγράμματα φύλαξης και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών των μεταναστών
- Προγράμματα για τη διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας των μεταναστών 2^{ης} γενιάς
- Πρόσβαση σε ενημερωτικό υλικό και υπηρεσίες πληροφόρησης των ΥΤΧ για διάφορα θέματα καθημερινότητας, απασχόλησης, υγείας, πρόνοιας και άλλων υπηρεσιών της Δημοκρατίας προς τον πολίτη.

Οι παραπάνω παρεμβάσεις αναμένεται να συμβάλουν στην σταδιακή ένταξη και ενσωμάτωση των μεταναστών στις τοπικές κοινωνίες υποδοχής, διαμορφώνοντας ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την μεγιστοποίηση του οφέλους της μετανάστευσης, ενώ αναμένεται να ατονήσουν φαινόμενα που υποδαυλίζουν κινδύνους κοινωνικής περιχαράκωσης και εντάσεων. Παράλληλα, εξασφαλίζεται η ίση συμμετοχή στην ευημερία όλων των πληθυσμιακών ομάδων που διαμένουν νόμιμα στην Κύπρο.

ΜΕΡΟΣ Β – Καταγραφή ετοιμότητας κοινωνικών δομών και φορέων που συμβάλουν στην ένταξη των μεταναστών στην κυπριακή κοινωνία

Στα πλαίσια της Δράσης «Προγράμματα ένταξης ΥΤΧ από Τοπικές Αρχές» που στοχεύει αφενός στην ενεργό συμμετοχή και δραστηριοποίηση των τοπικών αρχών στην διαδικασία ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών και αφετέρου στην ενδυνάμωση των ίδιων των τοπικών δομών που θα υποβοηθήσουν την διαδικασία ένταξης, η εταιρεία CYMAR Market Research μετά από ανάθεση έργου από την G&D Social lab Ltd, διεξήγαγε ποιοτική έρευνα με στόχο την διερεύνηση των υφιστάμενων δομών κοινωνικής πρόνοιας και της ετοιμότητας τους στο να παρέχουν υπηρεσίες για τους μετανάστες.

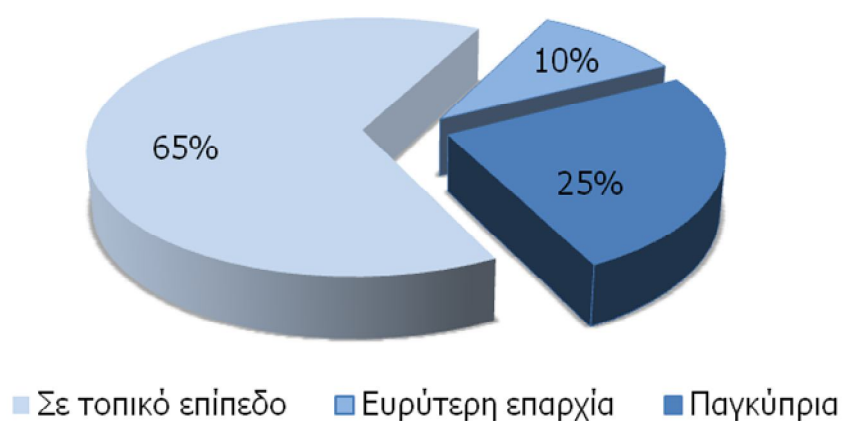
Για τον σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε έρευνα πεδίου σε 20 φορείς με προσωπικές συνεντεύξεις στη βάση ημιδομημένου ερωτηματολογίου.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αναλύονται στα παρακάτω κεφάλαια.

Β.1 ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι περισσότεροι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε τοπικό επίπεδο (15), ενώ πολύ λίγες από αυτές λειτουργούν σε επαρχιακό (2), ή σε παγκύπριο επίπεδο (1). Αντίθετα, οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί στην ολότητα τους προσφέρουν υπηρεσίες κοινωνικού περιεχομένου σε παγκύπρια βάση (5).

Εμβέλεια προσφερόμενων υπηρεσιών

Εμβέλεια προσφερόμενων υπηρεσιών

	Σύνολο (Αρ.)	Νομική υπόσταση	
		Τοπική αυτοδιοίκηση (Αρ.)	Μη κυβερνητικός Οργανισμός (Αρ.)
Δείγμα:	20	15	5
Σε τοπικό επίπεδο	13	13	0
Ευρύτερη επαρχία	2	2	0
Παγκύπρια	5	1	4

Β.2. ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Β.2.1 Διαθέσιμες εγκαταστάσεις

Οι περισσότεροι φορείς έχουν εγκαταστάσεις πολυδύναμου κέντρου ή και πολιτιστικού κέντρου. Από τους 20 φορείς οι 9 έχουν πολυδύναμα κέντρα και 8 έχουν κτιριακές εγκαταστάσεις για πολιτιστικές δραστηριότητες.

Αθλητικά κέντρα έχουν 4 στις 20 οργανώσεις, ενώ ένα αθλητικό κέντρο είναι υπό κατασκευή για έναν από τους δήμους και δεν έχει συμπεριληφθεί στο δείγμα.

Πολύ λίγες οργανώσεις έχουν κτιριακές εγκαταστάσεις για κέντρο φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας, κέντρο νεολαίας και παιδική λέσχη. Παρόλα αυτά, τα κέντρα φροντίδας για άτομα τρίτης ηλικίας και μερικές από τις παιδικές λέσχες στεγάζονται στα πολυδύναμα κέντρα αντί σε ξεχωριστά κτίρια.

Μόλις 2 από τους 20 φορείς διαθέτουν εγκαταστάσεις εκπαιδευτικών κέντρων (ένα ανοιχτό σχολείο και ένα εκπαιδευτικό κέντρο για οργανωμένα σύνολα/ οργανώσεις) και 1 εκ των 20 διαθέτει εγκαταστάσεις για συμβουλευτικό κέντρο στήριξης νέων και οικογένειας.

Διαθέσιμες εγκαταστάσεις

Συνολικός αριθμός οργανώσεων (20)	(Αρ.)
Πολυδύναμο κέντρο	9
Πολιτιστικό κέντρο	8
Αθλητικό κέντρο	4
Κέντρο φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας	3
Κέντρο νεολαίας	3
Παιδική λέσχη	3
Εκπαιδευτικό κέντρο	2
Αίθουσα εκδηλώσεων	2
Κέντρο στήριξης νέων και οικογένειας	1

Β.2.2 Μέγεθος διαθέσιμων εγκαταστάσεων:

Σε σχέση με το μέγεθος των διαθέσιμων εγκαταστάσεων, αρκετοί ήταν αυτοί που δεν ήταν σε θέση να υποδείξουν το ακριβές εμβαδό των εγκαταστάσεων τους, ενώ πρόσβαση στα στοιχεία αυτά ήταν δύσκολη λόγω φόρτου εργασίας των υπεύθυνων λειτουργιών κοινωνικών υπηρεσιών.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία, αλλά και μέσα από προσωπική διαπίστωση μετά από επίσκεψη στους χώρους των κτιριακών εγκαταστάσεων των οργανώσεων αυτών,

φαίνεται ότι οι διαθέσιμες κτιριακές εγκαταστάσεις για τις πλείστες οργανώσεις είναι επαρκείς. Ενδεικτικά, 13 από τις 20 οργανώσεις έχουν διαθέσιμες εγκαταστάσεις που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη διεξαγωγή διάφορων προγραμμάτων ταυτόχρονα.

Αυτό ισχύει κυρίως για τα πολυδύναμα κέντρα, τα οποία είναι αρκετά ευρύχωρα (270 τ.μ. και άνω) και έχουν τη δυνατότητα να στεγάζουν τις διάφορες κοινωνικές υπηρεσίες που προσφέρονται (όπως για παράδειγμα κέντρο φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας, υπηρεσία φύλαξης παιδιών κλπ).

Παρόλα αυτά, ανάμεσα σε όλους τους φορείς που έλαβαν μέρος σε αυτή την έρευνα, η Παλαιστινιακή παροικία Κύπρου είναι η μόνη που δεν έχει κτιριακές εγκαταστάσεις για να στεγάσει τις κοινωνικές της υπηρεσίες. Ο υπεύθυνος ανέφερε ότι παλαιότερα δανείζονταν κάποιες εγκαταστάσεις στην επαρχία Λάρνακας, οι οποίες χρησιμοποιούνταν από την κοινότητα των Παλαιστινίων για τη διοργάνωση διάφορων εκδηλώσεων. Μετά από τα επεισόδια στο Φεστιβάλ Rainbow ακολούθησαν ρατσιστικές αντιδράσεις εναντίων Παλαιστινίων πολιτών με αποκορύφωμα το κάψιμο του κέντρου της Παλαιστινιακής κοινότητας. Από τότε, η οργάνωση των Παλαιστινίων περιόρισε τις δραστηριότητες της λόγω φόβου μιας νέας ρατσιστικής αντίδρασης εναντίον της και δεν έχει χώρο διαθέσιμο για να στεγάσει τις δραστηριότητες της.

	Μέγεθος κτηριακών εγκαταστάσεων			
	Μέχρι 150 τ.μ. (Αρ.)	Από 150 – 500 τ.μ. (Αρ.)	Περισσότερο από 500 τ.μ. (Αρ.)	Δεν γνωρίζω (Αρ.)
Πολυδύναμο κέντρο		2	5	2
Πολιτιστικό κέντρο	2	2	1	3
Αθλητικό κέντρο	1	-	-	3
Κέντρο φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας	-	-	1	2
Κέντρο νεολαίας	1	1	-	1
Παιδική λέσχη	1	-	-	2
Εκπαιδευτικό κέντρο	1	1	-	-
Αίθουσα εκδηλώσεων	-	1	-	1
Κέντρο στήριξης νέων και οικογένειας	-	-	-	1

B.3 ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Οι περισσότερες οργανώσεις παρέχουν προγράμματα επιμόρφωσης και κατάρτισης στους πολίτες της τοπικής κοινωνίας ή και στο ευρύτερο κοινό.

Αρκετά επιμορφωτικά προγράμματα γίνονται στα πλαίσια των υπηρεσιών για φροντίδα ατόμων τρίτης ηλικίας. Σε όλα τα κέντρα φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας προσφέρονται μαθήματα ΗΥ, χειροτεχνίας, κεραμικής, ζωγραφικής, θεάτρου, μουσικής, κολύμβησης, γυμναστικής και χορού.

Οι φορείς που διαθέτουν κέντρα νεολαίας και συμβουλευτικές υπηρεσίες για νέους και οικογένειες, διεξάγουν σεμινάρια, διαλέξεις και βιωματικά εργαστήρια που απευθύνονται στο στοχευόμενο πληθυσμό.

Παράλληλα, στα πλαίσια των κέντρων φύλαξης παιδιών διεξάγονται παιδικά εργαστήρια, ενώ αρκετές είναι οι οργανώσεις (κυρίως μη κυβερνητικές) που δεν παρέχουν κέντρα φύλαξης παιδιών αλλά διοργανώνουν παιδικές κατασκηνώσεις σε σταθερή βάση.

Αρκετοί φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης σε συνεργασία με πανεπιστήμια και άλλες οργανώσεις διεξάγουν εκπαιδευτικά προγράμματα σε τοπικό/επαρχιακό, αλλά και σε

παγκύπριο επίπεδο. Μερικά από τα προγράμματα που παρέχουν έχουν ως στόχο την ενίσχυση των δεξιοτήτων των δημοτών τους για ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Σε σχέση με τη διαθεσιμότητα χώρων, όπως κουζίνα, τραπεζαρία και αίθουσα απασχόλησης και ξεκούρασης τέτοιοι χώροι είναι διαθέσιμοι σχεδόν σε όλους τους φορείς, λόγω των απαιτήσεων των κοινωνικών υπηρεσιών που προσφέρουν.

Οι υπόλοιπες υπηρεσίες, όπως παροχή αθλητικού κέντρου, ενισχυτικής διδασκαλίας και ερευνητικές δραστηριότητες και εκδόσεις παρέχονται από περιορισμένο αριθμό φορέων (2).

Εξοπλισμός

Συνολικός αριθμός οργανώσεων (20)	(Αρ.)
Κουζίνα/ χώρος ετοιμασίας φαγητού	13
Τραπεζαρία	13
Αίθουσα απασχόλησης/ ξεκούρασης	13
Παιδικό πάρκο/ παιδότοπος	9
Αθλητικό κέντρο	5

Υπηρεσίες

Συνολικός αριθμός οργανώσεων (20)	(Αρ.)
Προγράμματα επιμόρφωσης/ κατάρτισης	15
Υπηρεσία φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας	13
Υπηρεσία κοινωνικής στήριξης	11
Υπηρεσία φύλαξης παιδιών	10
Συμβουλευτικές υπηρεσίες για νέους και οικογένειες	9
Ενεργητική πρόληψη ενάντια σε παραβατικές συμπεριφορές από νέους	7

Προσανατολισμός, ενημέρωση και διασφάλιση των ατομικών και εργατικών δικαιωμάτων	6
Ενίσχυση δεξιοτήτων για ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας	5
Ενισχυτική διδασκαλία	5
Ερευνητικές δραστηριότητες και εκδόσεις	2

B.4 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι φορείς που απασχολούν προσωπικό για την παροχή κοινωνικών και πολιτιστικών υπηρεσιών απασχολούν κατά μέσο όρο 8 άτομα, η πλειοψηφία των οποίων είναι επιστημονικό προσωπικό. Ενδεικτικά, τρία στα πέντε άτομα που απασχολούνται για την παροχή κοινωνικών και πολιτιστικών υπηρεσιών είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Παρόλα αυτά, αξίζει να σημειωθεί ότι σε αρκετές οργανώσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ΜΚΟ, οι εθελοντές ή συνεργάτες διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στη διατήρηση των κοινωνικών δράσεων αυτών των οργανώσεων. Πιο συγκεκριμένα, τα πολυδύναμα κέντρα συχνά αντλούν συνεργάτες, οι οποίοι αναλαμβάνουν τη διδασκαλία εκπαιδευτικών προγραμμάτων έναντι συμβολικού ποσού – αντιμισθίας. Παράλληλα, η ΚΙΣΑ, το Παγκύπριο Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΕΕ) και το κέντρο στήριξης ΜΚΟ λειτουργούν χάρις στα άτομα που προσφέρουν τη στήριξη και τη βοήθεια τους σε εθελοντική βάση. Ενδεικτικά, τα διοικητικά συμβούλια αρκετών από αυτές τις οργανώσεις απαρτίζονται κυρίως από εθελοντές αντί από έμμισθο προσωπικό.

B.5 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Τα ετήσια ποσά χρηματοδότησης των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης και μη κυβερνητικών οργανώσεων ποικίλουν. Για τις περισσότερες οργανώσεις η χρηματοδότηση κυμαίνεται μεταξύ 20000 - 39000€. Εξάιρεση αποτελεί το Πολυδύναμο Κέντρο Στροβόλου, το οποίο σε συνδυασμό με τα εκπαιδευτικά προγράμματα του ανοιχτού σχολείου λαμβάνει 1 200 000 € ετησίως.

Οι κύριες πηγές χρηματοδότησης των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης είναι οι κρατικές και δημοτικές χορηγίες. Συγκεκριμένα, τα κύρια έσοδα των δήμων είναι οι κρατικές

χορηγίες και η επιβολή τελών/ φορολογιών στους δημότες. Τα πολυδύναμα κέντρα, τα Συμβούλια Κοινοτικού Εθελοντισμού (ΣΚΕ) καθώς επίσης και η μια διαχειριστική επιτροπή δήμου που συμπεριλήφθηκε στην έρευνα, χορηγούνται από τους δήμους που τους παρέχουν το σημαντικότερο ποσό για τη βιωσιμότητα τους, ενώ ταυτόχρονα το κράτος τους παρέχει το δεύτερο μεγαλύτερο ποσό ετησίως. Για μερικούς φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες φύλαξης παιδιών ή και υπηρεσίες φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας οι συνδρομές και οι εισφορές των μελών αποτελούν την τρίτη πιο προσοδοφόρα πηγή εσόδων, αλλά με διακυμάνσεις, αφού δεν έχουν σταθερά μέλη και τα έσοδα από τυχόν εισφορές ποικίλουν. Λιγότερο σημαντικά είναι τα έσοδα που προκύπτουν από διάφορες εκδηλώσεις φιλανθρωπικού και πολιτιστικού χαρακτήρα και ευρωπαϊκά προγράμματα, τα οποία υιοθετούνται σε μειωμένο βαθμό από τους δημόσιους φορείς.

Τα έσοδα τριών από τις πέντε μη κυβερνητικές οργανώσεις προέρχονταν ως επί τω πλείστον από τη διεκπεραίωση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, από συνδρομές μελών και εισφορές.

Εξαιρείται η Παλαιστινιακή Παροικία Κύπρου, η οποία φέτος δεν έχει λάβει τη σχετική κυβερνητική έγκριση που θα της επιτρέψει να κάνει αίτηση για κάποιο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα. Τα έσοδα της Παλαιστινιακής Παροικίας Κύπρου προέρχονται από τις Παλαιστινιακές αρχές και από εισφορές ευκατάστατων μελών της κοινότητας.

Πηγές χρηματοδότησης

	Σύνολο (Αρ.)	Τοπική αυτοδιοίκηση (Αρ.)	Μη Κυβερνητικός Οργανισμός (Αρ.)
Δείγμα:	20	15	5
Κρατικές χορηγίες	14	14	
Δημοτικές χορηγίες	11	10	1
Συνδρομές και εισφορές	9	5	4
Φιλανθρωπικές και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις	4	3	1
Ευρωπαϊκά προγράμματα/ χορηγίες	4	1	3
Δημοτικά τέλη/ φορολογίες	3	3	

Β.6.ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Β.6.1 Προσφορά υπηρεσιών προς μετανάστες

Στους οκτώ από τους δεκαπέντε φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και στις πέντε μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπου έγιναν συνεντεύξεις, δηλώθηκε ότι εξυπηρετούν μετανάστες σε συχνή βάση μέσω των κοινωνικών υπηρεσιών που προσφέρουν.

Ο κύριος λόγος που κάποιοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης απάντησαν αρνητικά οφείλεται στο ότι οι υπηρεσίες που προσφέρουν δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες του μεταναστευτικού πληθυσμού. Συγκεκριμένα, οι πλείστοι τοπικοί φορείς παρέχουν κέντρα φροντίδας για άτομα τρίτης ηλικίας, υπηρεσίες οι οποίες δεν ανταποκρίνονται, λόγω του νεαρού της ηλικίας της πληθυσμιακής ομάδας μεταναστών.

Εξυπηρέτηση μεταναστών στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων τους

	Σύνολο (Αρ.)	Τοπική αυτοδιοίκηση (Αρ.)	Μη κυβερνητικός οργανισμός (Αρ.)
Δείγμα:	20	15	5
Ναι	12	8	4
Όχι	8	8	0

Β.6.2 Υφιστάμενες υπηρεσίες που απευθύνονται προς μετανάστες

Τα πολυδύναμα κέντρα συχνά καλούνται να εξυπηρετήσουν παιδιά μεταναστών, που φιλοξενούνται σε παιδικές λέσχες και κοινοτικά νηπιαγωγεία. Αρκετοί δήμοι και πολυδύναμα κέντρα φιλοξενούν στις εγκαταστάσεις τους οργανωμένα σύνολα μεταναστών που ψάχνουν χώρο να στεγάσουν τις πολιτιστικές τους εκδηλώσεις. Επιπλέον, τέσσερις από τους δεκαπέντε φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης παρέχουν υπηρεσίες διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας για τον μεταναστευτικό πληθυσμό.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης δεν παρέχουν προγράμματα που να απευθύνονται εξολοκλήρου στους μετανάστες. Με εξαίρεση τους τέσσερις φορείς που προσφέρουν μαθήματα Ελληνικής γλώσσας, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και το Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο Λευκωσίας που είναι το μόνο κέντρο που διαθέτει αρκετές υπηρεσίες εξολοκλήρου για μετανάστες, οι υπόλοιποι δήμοι, κοινοτικά συμβούλια και πολυδύναμα κέντρα δεν παρέχουν υπηρεσίες που να απευθύνονται εξολοκλήρου στον μεταναστευτικό πληθυσμό. Στο πλαίσιο του παρόντος έργου έχουν ξεκινήσει υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης, προσανατολισμού και

ενημέρωσης για διασφάλιση των ατομικών και εργατικών δικαιωμάτων από εταίρους που συμμετέχουν στη δράση. Μόνο ένας ΜΚΟ (η ΚΙΣΑ) προσέφερε συστηματικά υπηρεσίες για τη διασφάλιση εργατικών, κοινωνικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ΥΤΧ πριν την έναρξη της παρούσας δράσης. Οι ΜΚΟ προσφέρουν κατά περιόδους μαθήματα για την εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας.

Αντίθετα, και οι πέντε μη κυβερνητικές οργανώσεις παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες στον μεταναστευτικό πληθυσμό προσφέροντας πολλές διευκολύνσεις και στήριξη προς αυτή την αδύναμη ομάδα πληθυσμού. Παρόλα αυτά, αρκετές από αυτές δεν έχουν τους πόρους για περαιτέρω διεύρυνση των υπηρεσιών που προσφέρουν και σε άλλους τομείς. Συγκεκριμένα, καμία από τις τέσσερις μη κυβερνητικές οργανώσεις δεν παρέχει υπηρεσία φύλαξης παιδιών.

Υπηρεσίες που απευθύνονται προς μετανάστες

Συνολικός αριθμός οργανώσεων (20)	(Αρ.)
Υπηρεσία κοινωνικής στήριξης	3
Διδασκαλία Ελληνικής γλώσσας	7
Υπηρεσία φύλαξης παιδιών	1
Προσανατολισμός, ενημέρωση και διασφάλιση των ατομικών και εργατικών δικαιωμάτων	3
Παροχή εγκαταστάσεων για πολιτιστικές εκδηλώσεις μεταναστών	2
Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε οργανωμένα σύνολα μεταναστών	1
Έκδοση εντύπων μέσων ενημέρωσης σε διαφορετικές γλώσσες	1
Οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων	1

Β.6.3 Χρηματοδότηση υπηρεσιών προς μετανάστες

Οι περισσότεροι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης δεν διαθέτουν κοινωνικά προγράμματα εξειδικευμένα για μετανάστες. Μόνο σε τέσσερις περιπτώσεις προσφέρουν μαθήματα της Ελληνικής γλώσσας, τα οποία χρηματοδοτούνται με τον ίδιο τρόπο όπως και οι υπόλοιπες υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας που διαθέτουν.

Κρατικές, δημοτικές χορηγίες, συνδρομές και εισφορές αποτελούν τα κύρια έσοδα των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ανάμεσα στις μη κυβερνητικές οργανώσεις, τρεις στις πέντε προσφέρουν προγράμματα ειδικά για μετανάστες, τα οποία χορηγούνται κυρίως από τις συνδρομές των μελών και ευρωπαϊκές χορηγίες και προγράμματα. Παράλληλα, κάποια προγράμματα υλοποιούνται μέσω συνεργασίας με φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης (δημοτικές αρχές) και την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Πηγές Χρηματοδότησης

	Σύνολο (Αρ.)	Τοπική αυτοδιοίκηση (Αρ.)	Μη κυβερνητικός οργανισμός (Αρ.)
Δείγμα:	12	8	4
Συνδρομές και εισφορές	12	8	4
Κρατική χορηγία	7	7	0
Ευρωπαϊκά προγράμματα/ χορηγίες	7	4	3

Δημοτική χορηγία	6	5	1
Φιλανθρωπικές και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις	3	2	1
Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου	1		1
Μη κυβερνητικές οργανώσεις	1	1	-
Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	1	-	1

Β.7. ΑΝΑΓΚΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Η πλειοψηφία των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης (9 στους 15) και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις στην ολότητα τους κρίνουν αναγκαία την ανάπτυξη προγραμμάτων ειδικά για τους μετανάστες.

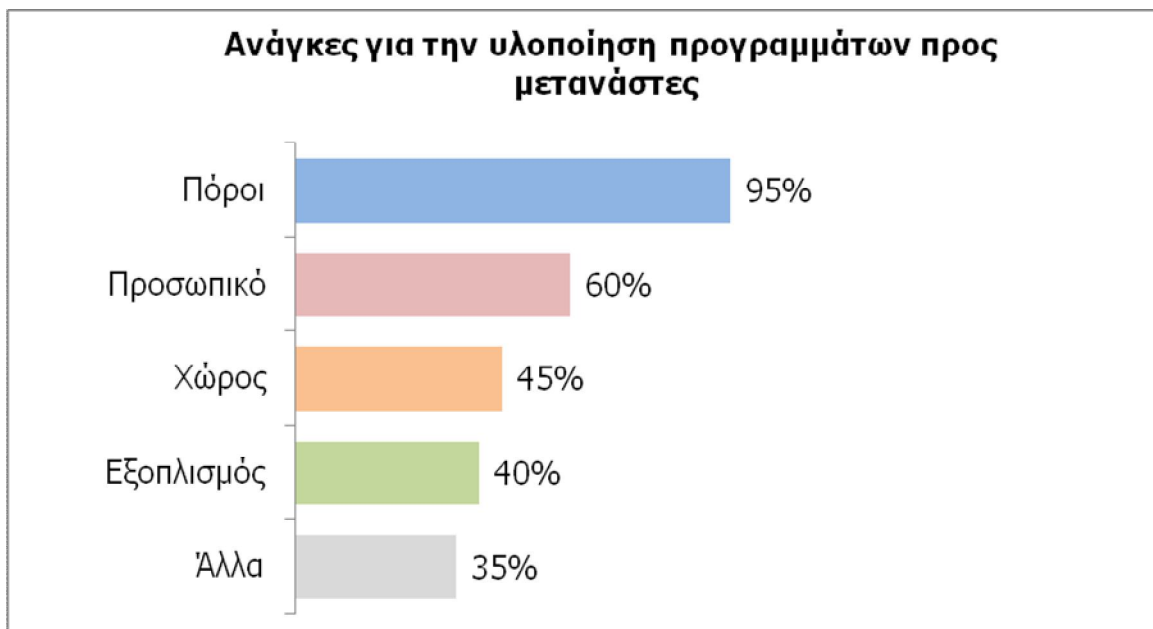
Ανάγκη για παροχή προγραμμάτων προς μετανάστες

	Σύνολο	Τοπική αυτοδιοίκηση	Μη κυβερνητικός οργανισμός
Δείγμα:	20	15	5
Ναι	14	9	5
Όχι	6	6	0
Σύνολο	20	15	5

Οι ερωτώμενοι σχετικά με το τι θα χρειάζονταν για την υλοποίηση προγραμμάτων ειδικά για μετανάστες, σχεδόν στην ολότητα τους εξέφρασαν τη δυσχερή οικονομική κατάσταση που περνούν οι οργανώσεις τους, αφού στις περιπτώσεις των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης οι κρατικές και δημοτικές χορηγίες όσο πάνε λιγοστεύουν, ενώ οι πόροι των μη κυβερνητικών οργανώσεων είναι δύσκολο να βρεθούν και δεν προσφέρονται σε μόνιμη βάση. Ενώ υπάρχει θέληση και δέσμευση από πλευράς του προσωπικού προς αυτή την κατεύθυνση τα περιορισμένα έσοδα των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης και μη κυβερνητικών οργανώσεων παρεμποδίζουν τη διεύρυνση των υπηρεσιών που προσφέρουν. Ενδεικτικά αρκετοί δηλώνουν πως η χρηματοδότηση τους ολοένα και λιγοστεύει και έτσι είναι σε συνεχή αγώνα για εξασφάλιση πόρων για τη διατήρηση των υπηρεσιών που ήδη διαθέτουν. Κατά συνέπεια, η έλλειψη πόρων των φορέων είναι το πρωταρχικό πρόβλημα που πρέπει να επιλυθεί, ούτως ώστε η υλοποίηση προγραμμάτων ειδικά για μετανάστες να είναι εφικτή.

Η διοχέτευση εξειδικευμένου προσωπικού για τη λειτουργία αυτών των προγραμμάτων είναι ακόμα ένα σημαντικό θέμα που απασχολεί την συντριπτική πλειοψηφία των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης και ΜΚΟ.

Επιπλέον, σχεδόν για τις μισές οργανώσεις, η παροχή χώρου και απαραίτητου εξοπλισμού είναι επίσης σημαντικές προϋποθέσεις ως προς την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών.

Ανάγκες για την υλοποίηση προγραμμάτων προς μετανάστες

	Σύνολο (Αρ.)	Τοπική αυτοδιοίκηση (Αρ.)	Μη κυβερνητικός οργανισμός (Αρ.)
Δείγμα:	20	15	5
Πόροι	19	15	4
Προσωπικό	12	11	1
Χώρος	9	8	1
Εξοπλισμός	8	8	-

Β.8. ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΦΟΡΕΩΝ ΓΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης (11 από τους 15) και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις στην ολότητα τους (5) είναι έτοιμοι να υποστηρίξουν ένα τουλάχιστον πρόγραμμα κοινωνικής προστασίας ειδικά για μετανάστες.

Τα είδη των προγραμμάτων που είναι έτοιμοι να υποστηρίξουν είναι διαφορετικά ανάμεσα στις τοπικές αρχές και στις μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Οργανώσεις τοπικής αυτοδιοίκησης:

Οι φορείς που δεν έχουν σήμερα τις απαραίτητες δομές (εξοπλισμό, χώρο, προσωπικό) στην πλειοψηφία τους αναφέρουν ότι δεν είναι σε θέση να προσφέρουν υπηρεσίες ειδικά για μετανάστες.

Αντίθετα οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης που έχουν ήδη τις απαραίτητες δομές και εξοπλισμό δηλώνουν έτοιμοι να παρέχουν και εξειδικευμένες υπηρεσίες προς μετανάστες. Σημειώνεται όμως ότι αρκετοί αναφέρουν ότι οι υπηρεσίες που προσφέρουν ήδη απευθύνονται σε όλο το κοινό συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών.

«Οι υπηρεσίες που παρέχονται στους μετανάστες είναι οι ίδιες που παρέχουμε και στους Κύπριους πολίτες. Δηλαδή, αν έρθει ένας μετανάστης, μπορεί να έχει τις ίδιες παροχές όπως ένας Κύπριος. Οπότε δεν χρειάζεται κάτι πιο εξειδικευμένο για τους μετανάστες. Εξάλλου τους παρέχουμε την διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας και τους ενισχύουμε τις δεξιότητες για την αγορά εργασίας με επιμορφωτικά προγράμματα.»

(Συντονίστρια ΣΚΕ Κάτω Πολεμιδιών)

Τα προγράμματα τα οποία είναι σε θέση να υποστηρίξουν περισσότερο είναι τα εξής:

- Φροντίδα παιδιών για εργαζόμενους γονείς

Οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης που προσφέρουν υπηρεσίες φύλαξης παιδιών για εργαζόμενους γονείς δηλώνουν πρόθυμοι να υποστηρίξουν αντίστοιχο πρόγραμμα που να απευθύνεται και σε παιδιά μεταναστών βασιζόμενοι πάνω στις ήδη υπάρχουσες δομές των κοινωνικών υπηρεσιών που προσφέρουν. Ήδη 8 στους 9 φορείς που παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες φιλοξενούν παιδιά μεταναστών.

Επιπλέον, οι φορείς έσπευσαν να αναφέρουν πως αν και δεν παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες για παιδιά μεταναστών, συχνά βοηθούν σε περιπτώσεις, όπου υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες, παρέχοντας οποιαδήποτε στήριξη είναι αναγκαία και παραπέμποντας σε εξειδικευμένες υπηρεσίες, όταν υπάρχουν σοβαρά προβλήματα.

Επιπλέον, τονίζουν το γεγονός ότι η συνύπαρξη παιδιών Κυπρίων και μεταναστών είναι ένας τρόπος καλλιέργειας της αποδοχής της διαφορετικότητας και κατ' επέκταση καταπολέμησης του ρατσισμού.

- Ενεργητική πρόληψη ενάντια σε παραβατικές συμπεριφορές από νέους

Οι 6 φορείς, οι οποίοι ήδη διαθέτουν αυτό το πρόγραμμα, είναι έτοιμοι να το προσφέρουν και ειδικά για τους μετανάστες. Επιπλέον, ακόμα ένας φορέας που δεν έχει αυτή την κοινωνική υπηρεσία την έχει εντάξει στους άμεσους στόχους του και δουλεύει προς αυτή την κατεύθυνση, δηλαδή την προσφορά στο ευρύτερο κοινό συμπεριλαμβανημένων των μεταναστών.

- Ενίσχυση δεξιοτήτων για ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και ομαλότερη κοινωνική ένταξη

Ήδη 5 φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης προσφέρουν εκπαιδευτικά προγράμματα προς μετανάστες με σκοπό την ενίσχυση των ευκαιριών απασχόλησης και την ομαλότερη κοινωνική ένταξη των μεταναστών. Ακόμα 2 φορείς που δεν παρέχουν αυτό το πρόγραμμα εκφράζουν την ετοιμότητα τους ως προς την υλοποίηση αυτού του προγράμματος.

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες για νέους και οικογένειες

Από τους 15 φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης οι 6 είναι έτοιμοι να υποστηρίξουν συμβουλευτικές υπηρεσίες για τους μετανάστες και τις οικογένειες τους.

- Πολιτιστική έκφραση και επικοινωνία με τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο

Αρκετοί φορείς φιλοξενούν στις εγκαταστάσεις τους εκδηλώσεις μεταναστευτικών ομάδων ή και συνδιοργανώνουν εκδηλώσεις μαζί τους, αποσκοπώντας έτσι στην πολιτιστική έκφραση και την επικοινωνία με την τοπική κοινωνία.

Έξι φορείς εκφράζουν την ετοιμότητα τους ως προς αυτή τη προοπτική για ανάπτυξη ενός προγράμματος με σκοπό την πολιτιστική έκφραση και επικοινωνία με τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο.

- Προσανατολισμός στην Κυπριακή κοινωνία

Αν και οι περισσότεροι φορείς δεν παρέχουν ένα τέτοιο πρόγραμμα, πιστεύουν πως ήδη συνδράμουν προς αυτή τη κατεύθυνση, εφόσον παρέχουν στήριξη στους μετανάστες τους οποίους συναντούν στα πλαίσια των κοινωνικών τους υπηρεσιών στην τοπική κοινωνία.

Από τους 15 φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης οι 6 είναι έτοιμοι να υποστηρίξουν ένα πρόγραμμα που να αποσκοπεί στην ένταξη των μεταναστών στην Κυπριακή κοινωνία.

Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις:

Οι 5 μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι οποίες έλαβαν μέρος σε αυτή την έρευνα ήδη παρέχουν περιεκτικά προγράμματα, τα οποία αποσκοπούν στο προσανατολισμό, την ενημέρωση και διασφάλιση των ατομικών και εργατικών δικαιωμάτων των μεταναστών καθώς επίσης και στην καλλιέργεια πολιτιστικής έκφρασης και επικοινωνίας των μεταναστών με την ευρύτερη κοινωνία.

Επιπλέον, οι μισές από τις ΜΚΟ του δείγματος είναι έτοιμες να υποστηρίξουν προγράμματα για μετανάστες που να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες για νέους και οικογένειες και μια να προσφέρει υπηρεσίες ενεργητικής πρόληψης ενάντια στη νεανική παραβατικότητα μεταξύ των μεταναστών.

Καμία από τις 5 μη κυβερνητικές οργανώσεις, που έλαβαν μέρος σε αυτή την έρευνα, δεν είναι σε θέση να υποστηρίξει προγράμματα φροντίδας παιδιών για εργαζόμενους

γονείς και προγράμματα ενίσχυσης δεξιοτήτων για ευκολότερη πρόσβαση των μεταναστών στην αγορά εργασίας.

Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, αν και εκφράζουν την προθυμία τους να εμπλουτίσουν τις υπηρεσίες που παρέχουν προς τους μετανάστες, αδυνατούν να το κάνουν οικονομικά.

Προγράμματα που είναι σε θέση να υποστηρίξουν

	Σύνολο (Αρ.)	Νομική υπόσταση	
		Τοπική αυτοδιοίκηση (Αρ.)	Μη κυβερνητικός οργανισμός (Αρ.)
Δείγμα:	20	15	5
Πολιτιστική έκφραση και επικοινωνία με τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο	10	6	4
Προσανατολισμός στην Κυπριακή κοινωνία	10	6	4
Φροντίδα παιδιών για εργαζόμενους γονείς	8	8	0
Ενεργητική πρόληψη ενάντια σε παραβατικές συμπεριφορές	8	7	1
Συμβουλευτικές υπηρεσίες για νέους και οικογένειες	8	6	2
Προσανατολισμός, ενημέρωση και διασφάλιση των ατομικών και εργατικών δικαιωμάτων	8	4	4
Ενίσχυση δεξιοτήτων για ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και ομαλότερη κοινωνική ένταξη	7	7	0
Δεν είναι έτοιμος για κανένα από αυτά	5	5	0

B.9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η έρευνα πεδίου για την αξιολόγηση των τοπικών δομών κοινωνικής προστασίας ανέδειξε μια σειρά από ευνοϊκούς παράγοντες που θα μπορούσαν να συνυπολογιστούν στην δημιουργία προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης ΥΤΧ. Σε αυτούς περιλαμβάνονται:

- Η σχετική επάρκεια κτηριακών υποδομών, ιδιαίτερα σε δομές που ανήκουν ή εποπτεύονται από την τοπική αυτοδιοίκηση. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις σε 13 από τις 20 δομές του δείγματος που εξετάστηκαν πληρούν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη παράλληλων, πολύωρων ή ολοήμερων δραστηριοτήτων σε ομάδες του πληθυσμού με διαφορετικές ανάγκες.
- Σε 13 από τις 20 δομές που εξετάστηκαν διαπιστώθηκε ότι υπάρχει επάρκεια εξοπλισμού για την προετοιμασία και προσφορά γευμάτων, ειδικών διαμορφωμένων χώρων που λειτουργούν ως παιδότοποι και εργαστήρια για δημιουργική απασχόληση.
- Η πλειοψηφία των δομών που διερευνήθηκε προσφέρουν κοινωνικά προγράμματα φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας, φύλαξη παιδιών και διάφορες άλλες κοινωνικές υπηρεσίες για νέους και οικογένειες. Δεκαπέντε από τις 20 δομές προσφέρουν προγράμματα επιμόρφωσης και κατάρτισης.
- Η θετική στάση των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης για την ανάπτυξη και διατήρηση προγραμμάτων ένταξης που θα απευθύνονται σε μετανάστες εφόσον εξασφαλιστούν πόροι χρηματοδότησης.

Από την άλλη μεριά, η έρευνα πεδίου κατέδειξε τις παρακάτω αδυναμίες:

- Η αποσπασματική χρηματοδότηση για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών και προγραμμάτων ένταξης για μετανάστες λειτουργεί ανασταλτικά στην βιωσιμότητα και διατηρησιμότητα των υπηρεσιών αυτών.
- Η έλλειψη προσωπικού στις υπάρχουσες δομές για την υλοποίηση προγραμμάτων ένταξης. Πολλές από τις υπηρεσίες που προσφέρουν τόσο τα πολυδύναμα κέντρα όσο και οι ΚΜΟ στηρίζονται σε εθελοντική εργασία.

Το γεγονός ότι οι Αρχές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο δεν διαθέτουν την θεσμική δυνατότητα χάραξης πολιτικών ένταξης για μετανάστες ή έστω ότι δεν έχει παραχωρηθεί από την κεντρική διοίκηση το δικαίωμα αποκλειστικών ή συντρεχουσών αρμοδιοτήτων για την υλοποίηση πολιτικών ένταξης, αποτελεί μια αδυναμία για την ενεργοποίηση των τοπικών φορέων.

Οι καλές πρακτικές από ΕΕ και άλλες χώρες που διαχειρίζονται ροές μεταναστευτικών ρευμάτων συνιστούν τη διαμόρφωση πολιτικών ένταξης από κάτω προς τα πάνω με την τοπική αυτοδιοίκηση να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο. Η καθημερινή ζωή αποδεικνύει ότι επικοινωνία μεταξύ κράτους και μεταναστών πραγματώνεται πιο εύκολα στο επίπεδο των τοπικών κοινωνιών. Στο επίπεδο των Δήμων, λοιπόν, οι μετανάστες μπορούν να επικοινωνήσουν τις ενταξιακές τους επιδιώξεις και τους προβληματισμούς τους. Αυτή η διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικής σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης χαρακτηρίζεται από μια ώθηση ιδεών από κάτω προς τα πάνω και έρχεται να εφαρμόσει και ασφαλώς να συμπληρώσει τις ενταξιακές πρωτοβουλίες της κεντρικής διοίκησης.

Οι τοπικοί φορείς βρίσκονται στην πρώτη γραμμή στην προστασία ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στους οποίους περιλαμβάνονται οι μετανάστες, ενώ η συμμετοχή των ΜΚΟ και των οργανώσεων και δικτύων των μεταναστών αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τον επιτυχή σχεδιασμό, ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης.

ΔΕΙΓΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Δήμος Αγίου Δομετίου
Δήμος Αραδίππου
Δήμος Αγίου Αθανασίου
Συμβούλιο Κοινοτικού Εθελοντισμού Γεροσκήπου (ΣΚΕ)
Συμβούλιο Κοινοτικού Εθελοντισμού Κάτω Πολεμιδιών (ΣΚΕ)
Διαχειριστική Επιτροπή Δήμου Έγκωμης
Πολυδύναμο κέντρο Λευκωσίας
Πολυδύναμο κέντρο Στροβόλου
Πολυδύναμο κέντρο Αγίου Δομετίου
Πολυδύναμο κέντρο Τσερίου
Πολυδύναμο πολιτιστικό κέντρο 'Το Σκαλί'
Πολυδύναμο κέντρο Λατσιών
Πολυδύναμο κέντρο παλαιάς αγοράς Παλλουριώτισσας
Πολυδύναμο κέντρο Γερίου
Πολυδύναμο κέντρο Λακατάμιας

ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Παγκύπριο Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΕΕ)
Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ)
Κίνηση για Ισότητα, Στήριξη, Αντιρατσισμό (ΚΙΣΑ)
Κέντρο στήριξης ΜΚΟ
Παλαιστινιακή παροικία Κύπρου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ερωτηματολόγιο Focus Group Discussions

EUROPEAN INTEGRATION FUND – PROGRAMME PERIOD: 2007-2013 INTEGRATION PROGRAMMES FOR TCNs FROM LOCAL AUTHORITIES

Questionnaire

Study for the assessment of TCNs needs

INTRODUCTION

The Municipality of Nicosia is the coordinator of a short-term project entitled “Integration Programmes for TCNs from Local Authorities” (municipalities, community councils), which is funded from the European Integration Fund. One of the activities of the project is a study designed to assess the needs of third-country nationals in relation to education/training and integration measures at the local level.

As part of the project actions we will carry out the qualitative part of the above study, through focus group discussions with the participation of third-country nationals. This is a very important aspect of the study as it will give the opportunity to third-country nationals, who are users of the services of local authorities and other stakeholders, to express freely and anonymously their views and opinions as to the kind and spectrum of services they need in relation to information, education and their integration into local societies. It will also provide the basis for the formulation of a realistic framework as to the capacity of local authorities and other stakeholders to provide the required targeted services.

The focus group discussions will concentrate on existent services of local authorities or services that can be developed and which can contribute to making the everyday lives of third-country nationals more comfortable and/or facilitating their integration. In addition, the discussions will include services provided by other stakeholders, which also affect the everyday lives of third-country nationals.

Ice-breaker introduction

A brief introduction of each member of the group – country of origin, work, family (where they live, how long they've been in Cyprus). Use of first-names by all.

THEMES – QUESTIONNAIRE

1. Composition of the focus group

- 1.1. No: Women: Men:
1.2. Ages: up to 25 26-40 41-60
1.3 Family status: Single: Married/with partner: With children:

2. Language

2.1. Assess how many participants know Greek and English and how well they can communicate in each language.

Greek: (number) English: (number) Mother Tongue only: (number)

Need to be identified: Interpretation services, information in mother tongues, Gr + En

2.2. Are they taking Greek and/or English language lessons and where?

Greek: number/Ministry of Education/other public services/private

English: number/Ministry of Education/other public services/private

2.3. If they wish to learn Greek and/or English, are they aware of the opportunities available?

Need to be identified: Referral system and/or cooperation with competent authorities to provide information

3. Knowledge / familiarity with local authorities and other service providers

3.1. Are participants familiar and how well do they feel they know

a. The role and services of local and other authorities/bodies in the area they live in

First, ask participants to give their general views as to the role of local authorities. Then, ask them to name services offered by local authorities.

b. About living in the area: hospitals, schools, transport system, social services, job centers, the police

Assess whether participants have actually used any of these services.

If, not, why not?

If yes, how satisfied are they?

c. What other services do they think they need? (e.g. housing, psychological support, children's care services)

Need to be identified: Information about specific services offered by local authorities and other service providers

4. Knowledge of Cyprus and the European Union

4.1. Do participants know about

- a. The history, arts, culture, customs, traditions of Cyprus?
- b. The political system (structure, institutions – government, House of Representatives, the judicial system) and the economy?
- d. Trade unions, NGOs and other civil society organisations, mass media?
- e. The European Union (structure, institutions, legislation esp. in relation to matters affecting them – e.g. Long term Directive, Family Reunifications)

4.2. Would participants be interested and available to attend classes on these and which ones?

Interested: Available:

If available: Days/times of preference:

5. Experiences of inclusion and exclusion

5.1. How welcome do participants feel they are by the local population?

- a. Do they generally feel they are treated fairly by the local population?
- b. Do they mix with local people?

5.2. How welcome do participants feel they are by local authorities in general and other stakeholders? (e.g. staff of local authority services, post office, teachers, hospital staff, police, bus drivers, church)

Ask participants to give examples and instances where they felt welcome.

5.3. Have participants experienced discrimination and racism against them by staff of local authorities and other services?

Ask participants to give examples and incidents of discrimination and racism.

- a. What did they do about these incidents?
- b. Do they know where to report such incidents?
E.g. police, NGOs, Anti-Discrimination Body of the Ombudsman's Office

6. Representation/membership to local associations or networks

6.1 Do you belong to any local cultural or ethnic association/network? If yes, give name and scope of activities of association / network.

6.2 Has the association/network intervened to resolve cases of discrimination in receiving services from public authorities or violations of employment laws?

6.3 Is the association network actively promoting social inclusion activities? Name some.

6.4 Do you think that your association / network can play a positive role for social inclusion and how?

7. Other needs

7.1. Last 15 minutes for participants to suggest measures by local authorities or Civil Society Organizations and service providers to meet their needs.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Ερωτηματολόγιο έρευνας πεδίου δομών / φορέων

ΑΕ:12032 ΕΝΤΑΞΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Βεβαιώνω ότι η παρούσα συνέντευξη έγινε βάση των οδηγιών της CYMAR και της ΣΕΔΕΑΚ						
ΟΝΟΜΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ.....				Υπογραφή.....		ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΗ
Ελέγχθηκε από:.....Ημερ.....						
Ώρα έναρξης συνέντευξης		Ώρα λήξης		Διάρκεια λεπτά		
ΗΜ/ΝΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ		ΗΜΕΡΑ				
		Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασ.
		1	2	3	4	5
						Σάββατο
						6
						Κυριακή
						7

Α. ΠΡΟΦΙΛ ΔΟΜΗΣ

Χαίρεται. Ονομάζομαικαι εργάζομαι για την ανεξάρτητη εταιρεία ερευνών CYMAR Market Research Ltd. Αυτή την περίοδο διεξάγουμε μία έρευνα για τη διερεύνηση της ικανότητας και της ετοιμότητας των δομών κοινωνικής προστασίας της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων τοπικών φορέων αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών προς μετανάστες. Στα πλαίσια της έρευνας αυτής θα ήθελα να μιλήσω για λίγο μαζί σας για να ακούσουμε και τις δικές σας απόψεις. Οι απαντήσεις σας θα παραμείνουν απολύτως εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για στατιστική ανάλυση.

1. Όνομα δομής/οργανισμού.....

2. Διεύθυνση.....

3. Οι υπηρεσίες που προσφέρετε είναι:.... **ΔΙΑΒΑΣΤΕ:**

Σε τοπικό επίπεδο	Ευρύτερη επαρχία	Παγκύπρια
1	2	3

4. Νομική υπόσταση.

Τοπική αυτοδιοίκηση	Μη Κυβερνητικός Οργανισμός
1	2

5.Κτιριακές εγκαταστάσεις:

- A) Ποιες από τις ακόλουθες κτιριακές εγκαταστάσεις διαθέτετε;
B) Πόσο είναι το εμβαδόν ... (κτιριακής εγκατάστασης που διαθέτει);

5 ^Α Κτιριακές εγκαταστάσεις			5B.Εμβαδόν σε τετραγωνικά μέτρα
	Διαθέτει	Δεν διαθέτει	
Πολιτιστικό κέντρο	1	2	
Αθλητικό κέντρο	1	2	
Πολυδύναμο Κέντρο	1	2	
Άλλα (διευκρινίστε...	1	2	
Άλλα (διευκρινίστε...	1	2	
Άλλα (διευκρινίστε...	1	2	
Άλλα (διευκρινίστε...	1	2	

6. Ο Οργανισμός σας έχει εγκαταστάσεις που του επιτρέπουν να διεξάγει ταυτόχρονα διάφορα προγράμματα;

Ναι	1
Όχι	2

7. Ποιες από τις ακόλουθες διευκολύνσεις/υπηρεσίες/προγράμματα παρέχετε;

Κουζίνα/χώρο ετοιμασίας φαγητού	01
Τραπεζαρία	02
Αίθουσα απασχόλησης/ξεκούρασης	03
Αθλητικό κέντρο	04
Παιδικό πάρκο/παιδότοπο	05
Υπηρεσία φύλαξης παιδιών	06
Υπηρεσία φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας	07
Υπηρεσία κοινωνικής στήριξης	08
Ενισχυτική διδασκαλία	09
Προγράμματα επιμόρφωσης, κατάρτισης	10
Ενεργητική πρόληψη ενάντια σε παραβατικές συμπεριφορές από νέους	11
Συμβουλευτικές υπηρεσίες για νέους και οικογένειες	12
Προσανατολισμός, ενημέρωση και διασφάλιση των ατομικών και εργατικών δικαιωμάτων	13
Ενίσχυση δεξιοτήτων για ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας	14
Άλλα (διευκρινίστε.....)	
Τίποτα	99

8. Πόσα άτομα απασχολείτε συνολικά για την παροχή πολιτιστικών/κοινωνικών υπηρεσιών;

9. Και πόσοι από αυτούς είναι επιστημονικό προσωπικό;

10. Α. Ποιο είναι το ετήσιο ποσό της χρηματοδότησης σας;

--	--

10.Β. Από πού προέρχεται η χρηματοδότηση σας (Διευκρινίστε τις πηγές);

--	--

B. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

1. Στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων σας εξυπηρετείτε μετανάστες;

Ναι	1	⇒ Ερ.2Α
Όχι	2	⇒ Ερ.3

2.Α. Από τις υπηρεσίες που προσφέρετε, υπάρχουν υπηρεσίες που απευθύνονται σε μετανάστες;
ΕΑΝ ΝΑΙ: Ποιες;

Υπηρεσία φύλαξης παιδιών	01
Υπηρεσία φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας	02
Υπηρεσία κοινωνικής στήριξης	03
Διδασκαλία Ελληνικής γλώσσας	04
Προγράμματα επιμόρφωσης, κατάρτισης	05
Ενεργητική πρόληψη ενάντια σε παραβατικές συμπεριφορές από νέους	06
Συμβουλευτικές υπηρεσίες για νέους και οικογένειες	07
Προσανατολισμός, ενημέρωση και διασφάλιση των ατομικών και εργατικών δικαιωμάτων	08
Ενίσχυση δεξιοτήτων για ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας	09
Άλλα (διευκρινίστε.....)	
Τίποτα	99

2.Β. Πως χρηματοδοτούνται οι υπηρεσίες αυτές; (Διευκρινισμένες απαντήσεις)

--	--

3. Βλέπετε να υπάρχει ανάγκη για να αναπτύξετε προγράμματα ειδικά για μετανάστες;

Ναι	1
Όχι	2

4. Σε περίπτωση που θα αποφασίσει ο οργανισμός σας να αναπτύξει προγράμματα ειδικά για μετανάστες, τι θα απαιτηθεί για την υλοποίηση τέτοιων προγραμμάτων;

Πόροι	1
Χώρος	2
Εξοπλισμός	3
Προσωπικό	4
Άλλα (διευκρινίστε.....)	

5. Πόσο έτοιμος είναι ο οργανισμός σας να υποστηρίξει τα πιο κάτω προγράμματα για μετανάστες;

Φροντίδα παιδιών για εργαζόμενους γονείς	01
Ενεργητική πρόληψη ενάντια σε παραβατικές συμπεριφορές από νέους	02
Συμβουλευτικές υπηρεσίες για νέους και οικογένειες	03
Προσανατολισμός, ενημέρωση και διασφάλιση των ατομικών και εργατικών δικαιωμάτων	04
Ενίσχυση δεξιοτήτων για ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και ομαλότερη κοινωνική ένταξη	05
Πολιτιστική έκφραση και επικοινωνία με τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο	06
Προσανατολισμός στην Κυπριακή Κοινωνία	07
Κάτι άλλο (διευκρινίστε.....)	98
Δεν είναι έτοιμος/κανένα από αυτά	99

Όνομα ερωτώμενου:.....

Θέση:.....

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΤΕ ΚΑΙ ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Η Δράση υλοποιείται από τους Φορείς:

	Δήμος Λευκωσίας Επικεφαλής Εταίρος / Τελικός Δικαιούχος Πλατεία Ελευθερίας Τ.Θ.21015, 1500 Λευκωσία Τηλέφωνο επικοινωνίας: 22797245
	Πολυδύναμο Κέντρο Λευκωσίας – Εταίρος Οδός Νικηφόρου Φωκά 40, 1016 Λευκωσία Τηλέφωνο επικοινωνίας: 22797856
	Δήμος Αγίου Δομετίου – Εταίρος Τ.Θ.: 27531, 2430 Άγιος Δομέτιος Τηλέφωνο επικοινωνίας: 22392018
	Δήμος Λεμεσού – Εταίρος Αρχ. Κυπριανού 23, 3036 Λεμεσός Τηλέφωνο επικοινωνίας: 25340485
	G&D Social Lab Ltd - Εταίρος Γ. Σεφέρη 6, 1076 Λευκωσία Τηλέφωνο επικοινωνίας: 22447822

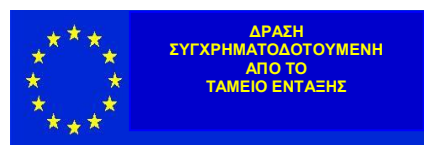
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΑΜΕΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ

ΑΛΛΗΛΕΓΥΗ, ΠΡΟΟΔΟΣ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ

Το Πρόγραμμα υλοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υψηλών Τρίτων Χωρών, 2010, και συγχρηματοδοτείται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους.

ISBN: 978-9963-575-80-0